

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг

30 листопада 2021 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...стосуються обговорення цієї загальної проблематики енергетики, як нам спокійно, стабільно пройти зимовий опалювальний період.

Давайте для початку подивимося, чи в нас є кворум. Нам треба 13 чоловік для кворуму, правильно? Рахуємо.

14. Правильно, Олег, нас 14 зараз? Як 14, то кворум є.

ЄФІМОВ М.В. Андрей Михайлович, а видео или аудио работает или нет онлайн?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є відео. Я бачу, бачу, Максим Єфімов є по відео. Давайте ми також відмітимо, хто в нас по відео є. Або навіть я пропоную, можливо, зробити так: щоб ми відразу проголосували за порядок денний. Це в нас є два законопроекти, які були розіслані, ще минулого тижня, і це питання, до якого ми готувалися, до якого робоча група проводила підготовчу роботу для заслуховування інформації. Відповідно у нас сьогодні в порядку денному пропонується три цих питання.

Прошу.

КОСТЮХ А.В. Андрій Михайлович, дякую. Нарешті ми дійсно так класно зібрались. У нас безліч запрошених, ми всіх їх бачимо як мінімум офлайн, і це дуже важливо.

Я би ще хотів по суті порядку денного включити. Я до вас звертався з листом про те, щоб включити розгляд питання про утворення робочої групи.

Я би хотів його в порядок денний долучити.

Всім депутатам роздано мій лист, я навіть і вам поставив, щоб було. Тобто я думаю, що всі будуть ознайомлені, я думаю, з цим проблем не виникне, щоб ми обговорили це питання. Це займе буквально п'ять хвилин, я думаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніхто не заперечує? Якщо заперечень немає, тоді це питання також добавляється. Очевидно, чотири питання сьогодні пропонується у порядку денному.

Хто за відповідний порядок денний, прошу проголосувати. Тут у нас одноголосно. І тепер зразу ми побачимо всіх учасників, у тому числі і по відео.

Єфімов Максим Вікторович – за? Максим Вікторович? У вас не включений мікрофон. Або руку підніміть, або скажіть.

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, за.

Волинець Михайло Якович. Поки що не видно.

Камельчук.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Далі. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович. Шаповалов – за?

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Так, за.

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов також є, за, чудово.

Іоффе тут є.

Відповідно в нас зараз по відео, виходить, є Єфімов. Камельчук, Кісільов, Пивоваров, Совсун і Шаповалов - шість чоловік. Нікого не забув? Волинця по відео немає, Волинець, можливо, буде вживу, бо я його бачив. От є.

За порядок денний голосуєте, Михайло Якович?

Сергій Володимирович, за порядок денний? Теж за. Окей.

Відповідно шість людей по відео – це Єфімов, Камельчук, Кісільов, Пивоваров, Совсун, Шаповалов. Зрозуміло.

Тоді пропозиція є наступна. В нас два коротеньких законопроекти, які потребують голосування, щоб ми їх розглянули і їх проголосували, а потім перейшли до питання заслуховування інформації і обговорення тієї інформації, яку ми сьогодні почуємо.

Перше питання. Пропонується до розгляду законопроект про відновлення платоспроможності державних вуглевидобувних підприємств щодо продовження терміну дії мораторію на виконавчі провадження, заходи примусового виконання рішень та порушень справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств (номер 6347). Автор тут і Герус Андрій, і багато членів нашого комітету. Я пропоную, щоб Михайло Леонтійович Бондар, він де-факто ініціював цей законопроект, можливо, тоді коротко сказати, в чому проблематика, яку проблему хочемо вирішити, щоб

ми по цьому оперативно прийняли рішення.

БОНДАР М.Л. Дякую, пане Андрію. Дякую, колегам всім, які підписали цей законопроект. Дійсно, 1 січня 2022 року спливає термін по мораторію на банкрутство вугледобувних підприємств, тим законом ми його продовжуємо до 2024 року. Це дасть можливість просто функціонувати вуглевидобувним підприємствам. Це не будуть введенні, як-то кажуть, арбітражні керуючі, не буде розкрадання майна, а нормально державні підприємства почнуть функціонувати.

Тому це закон просто про продовження функціонування державних вуглевидобувних підприємств. Прошу колег підтримати, дати можливість їм далі функціонувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Герман Валерійович, позиція міністерства.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ми, безумовно, підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Прошу, Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Михайло Леонтійовичу, всім співавторам законопроекту хочу подякувати. Справа в тому, що це не сьогодні проблема виникла, а в попередні роки. Всякими способами, різними корупційними схемами накручувалась кредиторська заборгованість, не надавалась належна допомога вугільним підприємствам з боку держави, занижувалась ціна на вугілля і багато інших питань, які мали бути врегульовані нами, виконавчою гілкою влади: і Кабінетом Міністрів, Міністерством енергетики. Але на зараз це єдиний спосіб врегулювати це питання, щоб зберегти вугільні

підприємства, щоб вони функціонували, робочі місця зберігалися, платили податки в місцеві бюджети, центральний бюджет, і був соціальний спокій в шахтарських регіонах, і ми забезпечили енергетичну безпеку держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Вікторія Олександрівна Гриб.

ГРИБ В.О. Але, єдине, я б хотіла, знаєте, звернути увагу на те, що необхідно все ж таки подивитись на нього. І там є деякі речі, які необхідно все ж таки владнати. Ми не можемо постійно закривати чи заривати голову в пісок, як страуси, і просто продовжувати фінансувати ті шахти, які на сьогоднішній день є абсолютно збиткові. Але нам необхідно все ж таки впроваджувати програму "справедлива трансформація вугільних регіонів". І там, де шахти сьогодні не є рентабельні абсолютно, і не можуть бути рентабельні, тому що деякі можуть бути, хоча сьогодні не є, то я вважаю, що необхідно подивитися, які борги, що ми будемо продовжувати, як владнати ситуацію з боргами. Тому що мораторій, коли він вводився ще в 17-му році, це було зрозуміло. Але з 17-го року ми не зробили нічого для того, щоб якісь борги все ж таки сьогодні погасити, чи як їх можна погасити. Я вважаю, що є різні інструменти, і нам необхідно звернути на це увагу. А просто продовжувати... Так, я розумію, що сьогодні вже немає іншого виходу, але нічого не робити, я вважаю, що це абсолютно неправильно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Камельчук Юрій Олександрович. І потім Юлій Якович Іоффе.
Камельчук, прошу.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Шановні колеги, я хотів в контексті сказати кілька

речей з приводу цього законопроекту. Однозначно підтримую, це надзвичайно важлива ситуація як для шахтних підприємств сходу України, так і для заходу України.

І одноставно хочу звернути увагу також ще окремо на шахту "Надія", адже там складається ситуація, що у зв'язку з заборгованістю, яка виникла у минулому році, в 2020-му, по електроенергії, є ризик відключення і призупинки діяльності шахти, яка може ще працювати, за попередніми розрахунками, 2-3 роки абсолютно спокійно.

І тому завтра буде відбуватися засідання бюджетного комітету, де буде розглядатися питання про врахування правки щодо заборгованості шахти "Надія", і потім відповідний законопроект буде підтримуватися у залі Верховної Ради. Тому я звертаюся до всіх колег з проханням підтримати даний законопроект, в якому буде врахована важлива частина для того, щоб зберегти діяльність шахти "Надія" і збереження робочих місць, і відповідно збільшення кількості видобутку вугілля, яке так необхідне зараз нам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Юрій Олександрович.

Юлій Якович Іоффе, прошу.

ІОФФЕ Ю.Я. Шановні колеги, по-перше, я підтримую цей законопроект. Це по-перше. По-друге, я хочу нагадати ще, що у нас 37 шахт. І от зараз ми побалакали з керівництвом міністерства в кулуарах. Ну, 12 тисяч тонн добувають всі шахти зараз. Це десь менше ніж 300 тонн на кожну шахту. Ясно, що вони не можуть бути рентабельні, про що кажуть колеги.

І при тому фінансуванні, яке, от ми побалакали, закладають на наступний рік, ну, вони зупиняться просто. Вони не будуть банкрути, це правильно, але не будуть існувати, залишаться взагалі декілька шахт.

Я готовий, от вони мене запросили прийти, коли будуть прийматися програми, і подивитися плани гірничих робіт. Я готовий допомогти, тому що

дещо в цьому розумію. Але я кажу, що при такому фінансуванні, що вони кажуть, що у них буде всього, їм закладає уряд у тому бюджеті, який ви збираєтесь підтримувати, всього 400 мільйонів, ну, це буде одна лава там, або дві якимось наскребуть. І ясно, що при такому видобутку вугілля будуть борги і вони не будуть рентабельні.

Закон треба підтримати, але ті пропозиції комітету, які були по бюджету, їх треба хоча б їх виконувати. Це побажання до більшості, яка присутня в нашому комітеті, і до членів уряду, хто тут є. Бо вони просто зупиняться, і на цьому... Це будуть наші добрі побажання, цей законопроект, щоб унеможливити банкрутство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Чи є ще якісь позиції з цього приводу?

Дивіться, я два слова скажу від себе. Звичайно, що є проблема платежів і фінансової дисципліни державних шахт. Але все-таки навіть мораторій на банкрутство, він дозволяє стягувати кошти за поставлену продукцію. Іноді це можна там працювати по передоплаті, коли є якісь ризики. А якщо ми говоримо в частині електроенергії, то відбувається обмеження споживання, обмеження подачі електроенергії, для того щоби як би борги не накопичувалися, а сплачувалися. Тому це не означає, що тепер всі можуть не платити. Звичайно, що потрібно цивілізовано вести господарську діяльність і потрібно оплачувати ті товари і послуги, які купуються.

Тому сподіваюся, що все-таки у нас буде зберігатися фінансова дисципліна. Але, разом з тим, звичайно, що ми не маємо допустити ситуацію, щоб просто розтягували шахти, розтягували метал і дійсно банкрутили підприємства, які достатньо важливі для енергетичної галузі.

Тому прошу...

ГНАТЮК Ю.Л. Доброго дня, шановні депутати! Гнатюк Юрій, ДП

"Енергоринок".

Якщо дозволите, коротенько ще одну хвилину. Я просто хотів би на системності питання наголосити. І якщо ми приймаємо, скажімо так, якийсь мораторій до вугільних шахт, то ми всі знаємо прекрасно, і ви тільки що це підтвердили, що забезпечує електричною енергією їх державне підприємство "Регіональні електричні мережі", і відповідно це дебітор ДП "Енергоринок".

Філософія Закону 719 про погашення заборгованості, яка склалася на оптовому ринку електричної енергії: у нас передбачався загальний мораторій для підприємств ПЕК під час проведення процедур погашення заборгованості. І я просто хотів би звернутися до комітету, щоб він сприяв пришвидшенню саме змін в Кодекс про банкрутство - це законопроект 2390, який вже пройшов перше читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна по суті цього законопроекту, який ми зараз розглядаємо? За? Проти?

ГНАТЮК Ю.Л. Це я підтримую, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все.

ГНАТЮК Ю.Л. Але я просто хочу сказати, що зупиниться енергопостачання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, якщо ви це підтримуєте, давайте ми не будемо зараз згадувати. Ми прекрасно розуміємо, і цей законопроект з того пакету, який ви маєте на увазі, ми як комітет, прийняли і на комітеті, і в залі. Правильно?

ГНАТЮК Ю.Л. І підприємство ліквідовано повинно бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановні колеги, я з процедури в першу чергу до депутатів хочу звернутися. У нас щаслива нагода, і ми вперше так потужно зібралися, і ми бачимо, ви розумієте, все керівництво галузі, і ми сьогодні в третьому питанні будемо мати можливість і питання задати, і отримати відповідь. Давайте не гаяти час, бо я не знаю, скільки часу у міністра, і наш з вами. Давайте раціонально використаємо можливість.

А цей законопроект будемо доопрацьовувати в робочій групі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудова ідея!

Тоді я ставлю на голосування законопроект. Я ставлю рекомендувати включити законопроект до порядку денного сесії Верховної Ради та рекомендувати прийняти за основу та в цілому як закон, щоб ми одним голосуванням спробували цей законопроект перетворити в закон. Хто за відповідне рішення, прошу проголосувати.

Тут одноголосно. І тепер по відео.

Камельчук.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов Максим Вікторович.

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, да? Є.

Хто у нас ще по відео?

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утрималась?

СОВСУН І.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно, скільки у нас живих, присутніх тут, Олег, зараз людей, тут зараз? У нас сьогодні присутні всі, так? Юрченко є? Є. Тут 17 і 6 по відео. Зрозуміло. Значить, у нас 22 голоси – за, 1 – утримався. Рішення прийнято. Спасибі.

Наступний законопроект – це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" щодо надання соціально-економічної компенсації ризику для населення територіальних громад, які утворені та функціонують на території зон спостереження (номер 5859), авторства Кабінету Міністрів України.

Можливо, два слова по цьому законопроекту...

_____. Мета законопроекту – це приведення норм Закону

"Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" у відповідність до норм Бюджетного кодексу, і в тому числі до адміністративно-територіальних реформ. Оскільки було введені місцеві організації самоврядування, а законопроектом передбачалося розподілення цих коштів на села, міста і бюджети районів, і у зв'язку з приведенням до цих реформ є необхідність внесення змін до законодавства, а саме до Закону "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", відповідно до якого атомні електростанції, в 20-кілометровій зоні яких знаходяться відповідні міста, сплачують відповідний податок, який йде на розвиток цих міст.

Є тільки прохання, щоб цей законопроект прийняли в першому читанні повністю за основу, оскільки ці кошти мають бути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу та в цілому.

_____. Так, в цілому. Оскільки ці кошти вже мають бути розподілені вже в цьому році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Чи є запитання? Досить такий технічний законопроект, але є зобов'язання перед громадами, які знаходяться в 30-кілометрових зонах. Тому, на мою думку, варто підтримати.

Енергоатом, прошу, є представник Енергоатому?

_____. Добрый день. Мы полностью поддерживаем этот законопроект. Тем более, мы за последние несколько лет исправно платим отчисления 1 процент от нашей выручки в бюджет. Только в этом году мы перечислили 500 миллионов гривен в госбюджет. И, конечно, мы надеемся, что эти средства доходят до городов-спутников наших.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Зрозуміло.

Якщо більше запитань немає, давайте тоді визначатись.

Хто за те, щоб підтримати цей законопроект, рекомендувати включити законопроект до порядку денного сесії Верховної Ради та рекомендувати прийняти за основу та в цілому як закон? Хто – за, прошу проголосувати.

Всі "за" одногосно тут. Олексій Юрійович утримався, решта всі – за.

Тепер по відео. Єфімов Максим Вікторович.

Камельчук, бачу, за.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Так, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Є.

Єфімов Максим Вікторович.

Шаповалов Юрій Анатолійович.

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов – за.

Шаповалов.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно 22 голоси – за, 1 – утримався. Спасибі.
Наступне питання - по робочій групі. Прошу, Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. Колеги, дуже швидко. Я звернувся до голови комітету про утворення постійно діючої робочої групи щодо забезпечення парламентського контролю з подолання негативних явищ в енергетиці.

Прошу також, відповідно беру на себе відповідальність, хотів би взяти, очолити цю групу, скласти її склад і відповідно працювати. Що це? І про що це?

Це своєрідний майданчик, де можна дуже швидко піднімати важливі питання в енергетиці, швидко їх обговорювати і з органами виконавчої влади, і з підприємствами енергетичної галузі, утворювати рекомендації, і не тільки. Тобто це по факту такий дуже швидкий орган для прийняття, ну, для комунікацій. Тому що є в нас підкомітети, їх потрібно дійсно проводити, їх потрібно організовувати частіше. Є в нас комітет. Але вони регламентовані певним регламентом. А робоча група, вона ж в свою чергу дає більш таке вільне плавання, я би так сказав.

Прошу підтримати. І не затягувати, і переходити до третього, дійсно дуже важливого питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це більш стосується саме проблем, пов'язаних з проходженням зими, я так розумію.

КОСТЮХ А.В. Це стосується подолання негативних явищ. От, до прикладу, ми зараз розглядали в порядку першому, першим пунктом розглядали законопроект, де ми говоримо про мораторій до 2024 року. А що робити потім, як робити потім? Тобто ця група може як мінімум займатись і такими речами - створювати, тобто рекомендації певні утворювати, радитись колегіально і далі видавати вже, доповідати на комітеті вже від робочої групи, що от ми пропонуємо після 2024 року з такими громадами, де основними наповнювачами бюджету є шахти, які зараз є збитковими, зробити отак, отак, отак, і отакі такі рекомендації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ставлю на голосування питання про створення робочої групи. Можемо так, якщо ніхто не заперечує, то вважаємо, що рішення прийнято. Чи треба проголосувати всім?

Давайте, хто за відповідне рішення, прошу проголосувати.

Тут одноголосно. По відео...

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов – за.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук – за.

Кісільов Ігор Петрович?

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов – за.

СОВСУН І.Р. Совсун – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун – за.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Шаповалов Юрій Анатолійович. Не проголосував.

Відповідно 22 голоси – за, 1 – не голосував. Рішення прийнято.
Спасибі.

КОСТЮХ А.В. Колеги, дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ми переходимо до третього питання порядку денного - це щодо проходження осінньо-зимового періоду 2021-2022 років.

У нас була вже перша частина розмови на минулому комітеті, де ми задали ряд питань. У нас залишились деякі додаткові питання. І у нас тоді було прохання, щоб нам надіслали інформацію, яку можна отримати до комітету, і відповідно мати на руках матеріали, по яких відповідно також можна задати питання, аби дізнатися якусь додаткову чи уточнюючу інформацію, яка потрібна.

Відповідно інформація нам була надіслана в нашому чаті комітету. І відповідні баланси. Ми мали можливість ознайомитися і вивчити цю інформацію, щоб сьогодні задати додаткові питання і почути, можливо, представлення ситуації від представників ринку, від міністерства, від регулятора.

Остап Ігорович, декілька слів про те, на чому ми фокусуємося. У нас є відповідно регламент, щоб ми пройшли по порядку, прошу це представити, як нам тут спрацювати так, щоб ми дізналися відповіді на всі наші питання і

отримали необхідну інформацію.

ШИПАЙЛО О.І. Добрий день.

Ми розробили проект регламенту, він всім був надісланий, прошу його дотримуватись. Також прохання до колег конструктивно підходити до обговорення, прохання до запрошених також професійно нам подавати інформацію, щоб ми не слухали те, що ми можемо по телевізору послухати. Тобто це засідання, в моєму розумінні, це має бути якийсь приклад конструктивної співпраці комітету і виконавчої влади.

Також, я думаю, вперше ми розробимо проект рекомендацій комітету, заслухавши вас. Тому прохання до моїх колег - членів комітету надати на протязі 2-3 днів потім після цього комітету свої бачення цих рекомендацій. І прохання до голови комітету затвердити на наступному засіданні комітету оці вже нами обговорені рекомендації.

Якщо коротко, так. Дивіться, це тільки, тобто питання досить обширне проходження опалювального сезону, тому ми його розділимо на декілька частин. Зараз поговоримо про електроенергетику, наступне, я думаю, якщо всім підійде формат, ми зробимо на тематику газу, постачання природного газу.

Тому коротко десь так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Регламент нам розданий, щоб ми його могли бачити. Є він тут в матеріалах?

ШИПАЙЛО О.І. Він не був розданий, але по регламенту прохання виступити спочатку запрошеним, там по порядку. Можу прочитати. Спочатку виступ, а потім ми задаємо питання і обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, є регламент, маю перед собою. Зараз надаємо слово міністру енергетики Герману Валерійовичу Галущенку. І у нас

так само перший заступник є Юрій Миколайович Власенко.

Відповідно прошу, згідно регламенту бажано укластися в 15 хвилин.
Прощу.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую, Андрій Михайлович.

Шановні народні депутати, шановні колеги, спробую бути максимально стислим, тому що, дійсно, не хочеться повторювати цифри, які вже є, і, дійсно, вони постійно обговорюються.

Ключове, оскільки сьогодні ми в такому полі, як би серед своїх, то я би хотів окреслити ті ризики або, умовно, ті ключові питання, які ми бачимо якраз важливими і надважливими для сталого, спокійного проходження опалювального сезону.

Відповідно почну з атомної генерації. Вже не раз ми зазначали, дійсно, що в цей опалювальний сезон ми нашу основну ставку робимо на атомну генерацію, і якраз тут є декілька ключових питань, які дуже важливі. По-перше, вже сьогодні навантажується зараз запорізький другий блок, і ми вийдемо на 14 блоків. Це, до речі, вперше в історії 14 блоків будуть працювати атомної генерації. Вони вже працювали минулого тижня декілька днів, і ми вийшли на рекордні 295 мільйонів кіловат/годин, які виробляв атом. Я думаю, що за планом в лютому ми плануємо вийти на більше 300 мільйонів кіловат/годин. Це дійсно вперше в історії України. І це мова йде те, що ми розраховуємо, що протягом декількох тижнів будуть працювати 15 блоків.

Що важливо, і тут ми теж розуміємо ризики. Ми розуміємо ризики, тому що, безумовно, що є ключове - це наявність палива, і друге питання – це, безумовно, технічний стан. Це ключові два питання, тому що ми розуміємо, що... Ну, давайте, знову ж таки ми в закритому колі, тому що, не дай бог, десь воно буде цитуватися. Але ми розуміємо, що якщо, не дай боже, там відпадає атомний блок - це мільйонник, чи 440-й. Тому це серйозна втрата для енергосистеми. Але, з іншого боку, ми розуміємо, що стан на

сьогодні той і та робота, яка проведена компанією "Енергоатом", вона є абсолютно... дає нам впевненість в тому, що таких випадків у нас не буде, і відповідно атом відпрацює так, як він має відпрацювати.

Стосовно атомного палива – це теж важливе питання. Тому що ми вже говорили, і це, як би мовити, дійсно є на сьогодні складна ситуація, все, що відбувається з нашим сусідом – Російською Федерацією. І відповідно тут і питання, на сьогодні програм диверсифікації постачань, вона реалізована, але, з іншого боку, безумовно, є паливо, яке постачається сьогодні компанією "ТВЕЛ" Росатома, і обговорювалось, є теж такі ризики, стосовно того, що вони припинять в тому числі і постачання ядерного палива. Але на сьогодні запас той, який є, дає нам впевненість, він складає близько 150 відсотків від того, що потрібно. Тобто фактично ми спокійно пройдемо цей сезон і будемо абсолютно впевнені в тому, що відповідного палива вистачить, інша половина палива використовується компанією Westinghouse.

Тому, в принципі, не буду тут наводити цифри, безумовно, ми суттєво збільшуємо навантаження на атомну генерацію. І ми розраховуємо, що сьогодні десь вона дає близько 54 відсотків. В певні періоди часу ми бачимо, що вона може бути навантажена до 60 відсотків виробництва взагалі електроенергії в країні.

Що є теж важливо. Якщо ми уже говоримо про атом, безумовно, наступний вид генерації – це теплова генерація. І тут, безумовно, це ми маємо теж питання технічного стану. І, на жаль, ми розуміємо, дійсно, що зношеність є блоків, і це є об'єктивна причина більшості аварій, які відбуваються на блоках. І нещодавно, на жаль, була аварія з чотирма особами, які постраждали на Бурштинський ТЕС. Але насправді ми розуміємо про те, що від роботи теплової генерації, безумовно, теж залежить дуже сильно спокійність проходження опалювального сезону. І, в принципі, ті графіки і ті перевірки, які здійснював Держенергонагляд з точки зору відповідності ремонтних кампаній, з точки зору технічного стану показують, що, дійсно, що всі генерації намагаються максимально ефективно зробити і

забезпечити проходження відповідних ремонтних кампаній, і відповідно готовність до проходження цього опалювального сезону.

Що є важливо, безумовно, з точки зору теплової генерації – це наявність вугілля. Це дійсно одне з ключових питань, і про це дійсно багато говорилося, і з точки зору власного видобутку, і ми обговорювали зараз якраз те, що без відповідного фінансування на розвиток шахт, безумовно, розраховувати на збільшення видобутку, а він буде тільки падати, буде складно. І це теж є важливе питання, насправді вже певні кошти закладені, але ми розуміємо, що це дійсно кошти, які нададуть можливість ефективно і дійсно швидко розвивати.

Тому що по факту на сьогодні компенсатор відсутності власного видобутку – це є імпорт. І, як показує... Добре, що зараз ціна на вугілля стабілізувалась, з точки зору того, що вона набула ознак ринковості з точки зору її вартості. Тому що теж, безумовно, якщо в усьому світі ціни на газ, відповідно це і тягне зростання цін на вугілля, збільшується, ми не можемо стояти осторонь цього. І якраз зараз ми бачимо, що ціни змінились. Але знову ж таки, безумовно, питання в тому, які кошти будуть вкладені відповідно у модернізацію, і це є дуже важливо. Тому що на сьогодні тут є представники ключових компаній, які імпортують вугілля, а з врахуванням того бойкоту, який сьогодні здійснює Російська Федерація, в тому числі з тої точки зору перш за все казахського вугілля, яке йшло раніше відповідно транзитом через Російську Федерацію в Україну з Казахстану, ми розуміємо, що сьогодні мова йде про постачання перш за все лодками, і відповідна вартість цього вугілля (може, там поділяться представники приватних компаній), вона дійсно є високою. І тут ми розуміємо, що є більш ефективно і з точки зору навіть держави, і з точки зору приватного сектору вкладати якраз у видобуток власного вугілля.

Що важливо по вугіллю? Слава богу, останні дні ми бачимо стабілізацію в постачанні, пішло відповідно накопичення, якщо подивитися дані складів. Але, безумовно, ми розуміємо, що це не та цифра на сьогодні

складу, яку б нам хотілося мати. Пішов імпорт, перший корабель вже розвантажений компанією "Центренерго". Є законтрактовані відповідні кораблі, в принципі, те, що ми бачимо, в достатній кількості компанією ДТЕК, так само Центренерго має додаткові кораблі. І, в принципі, ми бачимо, що тут ще важлива логістична складова, тому що, маючи там контракти і кількість досить суттєву кораблів, які мають надходити в Україну, дуже важливо, щоб порти в стані були забезпечити відповідну логістику. Ми на постійній основі маємо відповідні групи міністерств, які працюють за участю представників Міністерства інфраструктури, Адміністрації морських портів. І ми в режимі онлайн кожен день відслідковуємо рух кожного судна, як він заходить, як він розвантажується, відповідно Укрзалізниця забезпечує координацію з точки зору постачання вагонів і так далі. Тобто, в принципі, цей процес, він моніториться на щоденній основі, і ми бачимо те, що, в принципі, поки все відбувається по плану, що дає нам розуміння того, що ми будемо стабільно забезпечувати цей імпорт.

Є там певний невеликий, скажімо, ще імпорт на сьогодні з Польщі, він там десь близько 120 тисяч тонн по місяцю, і є ще якісь там невеликі, невеликі доїжджають, ці старі контракти, які були укладені з Казахстаном. Але ми розуміємо, що це фактично там 45 тисяч прийшло зараз в листопаді, і це старі контракти, які просто доїхали до фактичного оголошення реальної блокади, тобто до фактичного оголошення блокади.

Тому це важливі речі. Тому ми бачимо, що, в принципі, при наявності тих контрактів, які вже укладені, відповідно є план постачання, сталого постачання вугілля в необхідних обсягах.

Що теж важливо з точки зору забезпечення, безумовно, це гідроелектростанції. Ну, можливо, є Укргідро, там детальніше розкажуть. Але на сьогодні ми стабілізували використання води по факту, і ми можемо насправді теж мати таку спокійну впевненість стосовно того, що Укргідро відповідно відпрацює належним чином на протязі всього опалювального сезону.

Що стосовно альтернативної генерації, теж є відповідні розрахунки. Але, ну, як в принципі з року в рік, ми не очікуємо якогось збільшення долі або відсотка відновлювальних джерел в енергетиці.

Що теж дуже важливо. Важливо, і це я торкнувся, в принципі, цього, згадав про це, але важливо це якраз те, що для нас як для міністерства є ключовим співробітництво всіх державних органів, які причетні до прийняття рішення або впливу на прийняття рішення протягом цього опалювального сезону.

От у нас зараз дуже плідна співпраця і з Укренерго, у нас дуже плідна співпраця з Національною комісією. Тому що насправді є велика кількість рішень, які ми приймаємо з точки зору того, щоб дати можливість спокійно пройти опалювальний сезон з відповідною економікою такого проходження.

Просто декілька прикладів. Ну, сьогодні ми газ не рухаємо, але хочу просто дати декілька прикладів, що, наприклад, ми на сьогодні... київські ТЕЦ-5, ТЕЦ-6 і Харківська ТЕЦ, вони почали виробляти електроенергію, тому що насправді у зв'язку з високою ціною газу фактично до відповідних рішень, які ми приймали, вони працювали виключно, тобто отримували газ виключно для забезпечення теплом. На сьогодні вони вже виробляють електроенергію і мають відповідний резерв збільшити таке виробництво і додати в енергосистеми, якщо це буде потрібно, завдяки тому, що ми знайшли спільно з Нафтогазом, з Укренерго, з комісією відповідне рішення, яке дало можливість, по-перше, отримувати газ по фіксованій ціні; далі - за рахунок надання відповідної допоміжної послуги Укренерго фактично балансувати економіку роботою на газу. Це дуже важливо, на сьогодні це вже реалізовано, ми бачимо, що воно працює, і по факту ми зараз опрацьовуємо питання так само можливості поширення, скажімо, такого досвіду на роботу теплової генерації взагалі. І ми зараз разом з комісією над цим працюємо.

Тобто є теж питання, які зараз опрацьовуються. Це і питання стосовно тих регуляторних актів, які дуже швидко можуть бути прийняті сьогодні,

щоб дійсно надати можливість суб'єктам ринку почуватися теж спокійно з точки зору економіки. Тому що, безумовно, ключове: ми не хочемо робити ситуацію, при якій, працюючи, наприклад на газу, генерація буде просто робити собі збиток. І відповідно навіть якщо це будуть відповідні рішення.

Тому насправді в будь-яких наших рішеннях стосовно збалансування системи ми шукаємо перш за все в тому числі економічну складову для залучених відповідно суб'єктів господарювання.

На сьогодні ще можу сказати, що система збалансована, ми бачимо резерв, який є в системі станом на зараз, якщо, наприклад, подивитись. І, в принципі, ми відчуваємо, що ми спокійно пройдемо цей опалювальний сезон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я нагадую, що у нас іде ютуб-трансляція засідання комітету. У нас кожного комітету йде ютуб-трансляція. Якщо є якась інформація, яка, скажімо так, з обмеженим доступом, тоді нам треба проголосувати на проведення комітету в закритому режимі.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Насправді я хотів трансляцію для всіх. Насправді я просто не хочу, щоб виривали якісь слова з контексту і потім казали, що... *(Не чути)* Ми будемо працювати спокійно, і ми дійсно в цьому впевнені. Тому я просто це хотів уточнити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Трошечки ми з регламенту виходимо, тому я, можливо, буду десь нагадувати, коли закінчується час, який передбачений регламентом.

Далі - Кудрицький Володимир Дмитрович, голова правління НЕК "Укренерго".

КУДРИЦЬКИЙ В.Д. Доброго дня, колеги. Доброго дня, шановні

народні депутати, пане голово. Я можу тільки доповнити, скажімо так, ту картину, яку вже описав міністр.

Протягом цього опалювального сезону ми, виходячи, зокрема, з тих запасів палива, які у нас є на складах, і високих цін на це паливо, зокрема на природний газ, ми будемо вирішувати задачу оптимізації тих ресурсів, які у нас є, для того щоб збалансувати систему. Таких ресурсів у нас є декілька: це вугілля і спалення вугілля на установках теплових електростанцій; це природний газ, безумовно, на якому зараз працюють теплоелектроцентралі в київському і харківському енерговузлі; це також, безумовно, водні ресурси, тому що у нас основним, скажімо так, джерелом покриття пікових навантажень є саме Укргідроенерго; і також це ресурс, який у нас є на атомних електростанціях.

Що я маю на увазі? Наприклад, сьогодні, в досить теплий для цієї пори року робочий день, коли у нас є достатньо потужності в системі, ми маємо можливість тримати приблизно 570 мегават в резерві у Енергоатома, для того щоб розтягнути цей ресурс, який у них є, на якомога довший термін, і для того щоби більш комфортно і безпечно вийти з осінньо-зимового періоду.

Тому ми фактично використовуємо імпорتنі поставки, а також генерацію з відновлювальних джерел, яка у нас є непрогнозованою і неконтрольованою, і залежить від погодних умов, таким чином, що ми економимо один з названих мною ресурсів: або газ, або олія, або це водні ресурси, тобто зменшення спрацювання, зокрема, Кременчуцького водосховища. Або ж ми можемо тримати певний резерв потужності в Енергоатомі для того, щоб вони змогли працювати в березні більшою кількістю обладнання.

У нас також в цьому осінньо-зимовому періоді прогнозується важлива дуже подія, а саме випробування енергосистеми в ізолюваному режимі. Це накладає на нас додаткові вимоги щодо забезпечення достатньої кількості ресурсу в системі, зокрема і складу вугільного, для того щоби ми могли 3-4 дні попрацювати окремо від енергосистем Росії і Білорусі. І в цьому

ізолюваному режимі у нас спрацювання вугілля і взагалі потужність, яка буде розміщена, навантаження, точніше, яке буде розміщене на блоках теплових електростанцій, зросте, оскільки в ізолюваному режимі, вірогідніше за все, ми не зможемо тримати номінальне навантаження атомних блоків. Тобто нам потрібно буде розвантажити з міркувань безпеки операційної атомні енергоблоки для того, щоби відключення аварійне такого енергоблоку не спричинило проблем в енергосистемі з частотою.

Відповідно у нас буде більше навантаження на теплових електростанціях. І це означає, що до цієї справи нам треба підходити з запасами вугілля, які дадуть нам можливість безпечно пройти ці декілька днів. За нашими розрахунками, обсяг, який буде спалено за ці декілька днів, вугілля саме, складе близько 300 тисяч тон. Це без урахування, звичайно, щоденних поставок, які очікуються в звичайному режимі. Тому відповідно нам потрібно буде накопичити додатково певний запас на складах. І також потрібно буде забезпечити ті електростанції, які працюють на вугіллі марки А, антрацитове і пісне, з достатнім також запасом палива, для того щоб вони могли підтримати енергосистему в ізолюваному режимі.

Ще хочу наостанок додати, що характерна нерівномірність протягом доби навантаження енергосистеми протягом осінньо-зимового періоду складає приблизно 5-6 гігават. Це означає, що відстань між мінімальним навантаженням вночі і максимальним на вечір треба покрити маневреною генерацією. З цих 5-6 мегават 2,5-3 тисячі мегават ми будемо покривати за рахунок ресурсу Укргідроенерго, ще 1,5-2 тисячі ми будемо покривати за рахунок маневрових потужностей на теплові генерації, і решта – це буде у нас теплоелектроцентралі, які працюють на газу і також дають певну гнучкість енергосистем.

Загалом хочу зазначити, що наразі найбільш важлива, мені здається, задача саме накопичення складу вугілля, достатнього не тільки для проходження осінньо-зимового періоду, а також і для того, щоб пройти ізолюваний режим. Для цього ті поставки морські, які у нас очікуються

протягом грудня і січня, вони повинні працювати якраз на збільшення залишків на складах. Тобто ми повинні мати можливість за рахунок внутрішнього видобутку і залізничних поставок повністю закривати в середньому ті обсяги, які ми спалюємо на ТЕС ГК. І тоді оці панамакси, які ми очікуємо, вони будуть забезпечувати нарощування вугільних складів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Котін Петро Борисович. Прошу, Енергоатом.

КОТІН П.Б. Добрый день! Хотел тоже дополнить слова министра и подчеркнуть, что мы в этом сезоне ...*(Не чути)* работаем на исторически высоких показателях. На сегодняшний день работает 14 энергоблоков. Сегодня утром был подключен к сети второй запорожский блок. Мы сумели его включить примерно за 5 суток до плана, то есть досрочно. И планируем мы сейчас в таком режиме работать до начала марта. То есть 14 блоками сейчас мы несем нагрузку 11 тысяч 800 мегаватт.

Более того, с начала марта до середины марта... Я прошу прощения, это со середины февраля после завершения ремонта на ровенском четвертом блоке и до начала ремонта на хмельницком втором блоке в работе будут находиться все 15 энергоблоков Энергоатома, что составляет суммарные нагрузки 12 тысяч 300 мегаватт.

Так что те планы, которые мы заявляем, мы планируем выполнить. Таким образом, поддерживаем энергосистему и вносим основную нагрузку в эти... *(Не чути)*

Также хочу подчеркнуть и поддержать слова министра о том, что ядерного топлива у нас достаточно, техническая база находится в нормальном состоянии для того, чтобы мы выполнили поставленные задачи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Генеральний директор Укргідроенерго Сирота Ігор Григорович.
Прошу.

СИРОТА І.Г. Доброго дня, шановні члени комітету. Я хочу прокоментувати щодо роботи Укргідроенерго в осінньо-зимовий період. Ми разом з НЕК "Укренерго" розробили додаткові заходи щодо збільшення виробітку на балансуєчому ринку приблизно 1 мільярд 200 кіловат/годин. Ну, якщо так ми говоримо сьогодні про вугілля, то це приблизно 600 тисяч тонн вугілля, яке є в дефіциті, ми можемо покрити за рахунок спрацювання по водосховищах. Ми маємо статистику щодо спрацювання до критичної межі, скільки може спрацювати водосховище. І ми розробили графік, що можна до 77-ї 50, ми спрацювали років 10 назад до 77-ї 20. Але ми все-таки не будемо доходити до критичної межі 77,50 і будемо дивитися, які будуть у нас сніжні покрови в січні, в лютому, і будемо розуміти. Тому що ми уже показуємо, що в лютому місяці ми підемо на наповнення водосховищ наших.

Обладнання працює все в штатному режимі, всі станції у нас працюють. В кінці року ми четвертий агрегат здаємо в промислову експлуатацію, 324 мегавати. І що стосується Укргідроенерго, то всі зобов'язання, які ми взяли і пропрацювали з міністерством, і з Укренерго, ми їх підтверджуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Довгаль Віталій Юрійович, в.о. директора ПАТ "Центренерго". Нема.

ВОЛОШИНА О.А. Волошина. Доброго дня, шановні члени комітету. Я представляю ПАТ "Центренерго". Це єдина теплова генерація державна, яка закупає все державне вугілля вітчизняного видобутку та має зобов'язання щодо його сплати. Це певний відбиток на нас накладає.

Далі, якщо можна, російською. Что у нас на сегодня по состоянию по

складам. На утро сегодняшнего дня у нас на складах было 116 тысяч тонн угля. Из них, вы знаете, мы эксплуатируем три станции: Углегорскую, Змиевскую и Трипольскую. На Углегорской было 25 тысяч тонн, на Змиевской - 53, на Трипольской – 38. И общие подходы, которые мы видим, еще 38 тысяч тонн угля.

На период с грудня по березень на ОЗП у нас общий объем по выработке электроэнергии 3,4 миллиарда киловатт-часов, наши обязательства. Из них 745 миллионов киловатт-часов в декабре, 850 миллионов киловатт-часов в январе, 852 миллиона киловатт-часов в феврале и 970 миллионов киловатт-часов в марте. Общая потребность в угле на этот объем производства составляет 1,7 (1,671) миллиона тонн.

Как мы видим решение, как мы видим закрытие этого объема? Из 1 миллиона 700 общей поставки 800 тысяч тонн будет поставлено государственными предприятиями, по 200 тысяч тонн каждый месяц. Такой объем поставки, начиная с декабря и по березень. Оставшиеся 930 тысяч тонн – это импортный уголь.

Сегодня уже говорилось о том, что в зоне риска находятся поставки из Казахстана, и Польши практически тоже. Поэтому практически этот весь объем будет закрываться лодками.

Как мы закрываем 930 тысяч объема. 35 тысяч – это Казахстан, это буквально то исполнение контрактов, которые закрываются уже. По Польше: по Польше 130 тысяч тонн мы видим поставки, начиная с декабря. Это в декабре 25 тысяч тонн и по 35 тысяч – до конца марта, такой объем.

И лодки. На сегодня из общего количества лодок мы имеем законтрактованных 420 тысяч тонн. И по 510 тысячам тонн ведутся переговоры, скажем так, в активной фазе, это поставки на протяжении декабря-марта.

Что хотелось бы сказать по ценам по прохождению осенне-зимнего периода. Компания в своей работе в этом году, наверное, несколько кризисов испытала, в том числе этот кризис I квартала, когда мы работали на

природном газе и сожгли там достаточное его количество, и вышли с убытком практически в 900 миллионов гривен и с долгом за природный газ в 940 миллионов гривен. Это был первый вызов. У нас сейчас этот долг есть, мы должны его каким образом закрывать.

И здесь нам как раз не хватает Закона 719 по долгам старого рынка. То есть было бы, наверное, правильно, тем не менее, придать этому закону какую-то динамику. Потому что вот тепловой генерации в частности, ее вот как раз на этом периоде не хватало. Мы могли бы закрыть свой долг хотя бы за природный газ с помощью инструментов этого рынка.

Какие вызовы еще были? Мы начинали март месяц с объема поставки государственных шахт где-то порядка 300 тысяч тонн, сейчас мы вышли на объем 200 тысяч тонн. Естественно, весь недостаток замещается углем импортным.

Казахстан в зоне риска, поэтому это все лодки, это соответствующая себестоимость. И на сегодня мы имеем уже структуру поставки угля - это уже изменения парадигмы в целом для тепловой генерации, - 46 процентов отечественной добычи, 54 процента импорта морем.

Какие вызовы еще у тепловой генерации? Для того, чтобы приобретать уголь, нужны оборотные средства. Оборотные средства – это либо кредиты, либо наши длинные контракты на реализацию электроэнергии.

Кредиты. К сожалению, мы обращались к государственным банкам, несколько совещаний проводило министерство с залученным и Нацбанком, и всех государственных банков. В кредитах даже государственные банки отказывают. То есть, что они требуют? Они требуют госгарантии. К сожалению, Законом о госбюджете госгарантии не предусмотрены для виробника электроэнергии. То есть кредитные ресурсы недоступны на каком-то этапе были.

Теперь длинные контракты. Длинные контракты на реализацию электроэнергии, здесь определенная прогнозируемость нужна. То есть, если длинный контракт, то мы понимаем, что это цена, которая должна закрыть

себестоимость угля, прайскепы мы знаем, мы 4 тысячи гривен подняли в августе месяце. Это следующий вызов.

Теперь определенные вады рынка существует на сегодняшний момент. Какие? Долги НЭК "Укрэнерго". По состоянию на 1 октября долги НЭК "Укрэнерго" перед Центрэнерго в частности составляли около миллиарда гривен. Мы закрыли их общими усилиями, спасибо соратникам по бизнесу, 672 миллиона нам погасили в октябре месяце, что дало возможность нам закупку угля осуществлять.

Есть проблема прогнозируемости цены на уголь, в том числе отечественного производства, нашего видобутку. К сожалению, цена менялась несколько раз на протяжении года, в конце года. Мы с 1 сентября величили цену и с ноября месяца, что, в принципе, при наличии длинных, долгих, скажем так, относительно долгих контрактов на реализацию электроэнергетики стабильности не прибавляет.

Поэтому 2022 год - нам бы хотелось иметь уже более прогнозируемую цену на уголь отечественного производства. Это господдержка должна быть определенная и понимание по той цене угля, которая будет действовать на протяжении 2022 года.

Вот основные моменты, на которых я бы хотела остановиться. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам.

Прошу, Дмитро Володимирович Сахарук, компанія ДТЕК.

САХАРУК Д.В. Добрий день! Багато чого я говорив на останньому комітеті, тому я лише про головне скажу.

Щодо технічної готовності наших станцій до зими – ми готові. Щодо постачання вугілля, ми забезпечуємо видобуток максимальний на наших шахтах. Середній обсяг видобутку вугілля - 1,4-1,3 мільйонна тонн на місяць, це в рядовому вугілля, якщо говорити про товарне вугілля, це близько 1

мільйона тонн, які ми зараз все вивозимо на ТЕС. На шахтах та ЦОФ - це центральні збагачувальні фабрики, - склади вугілля відсутні, як рядового, так і концентрату.

Щодо імпорту, то продовжуємо імпортувати вугілля з Польщі, 70-80 тисяч тонн на місяць. В Казахстан їде лише те, що було відвантажено у жовтні. Щодо поставок морем, то ми маємо 7 лодок. Одна відмінність від того, що було останнього разу, я говорив про 6 лодок, зараз - 7, ми ще одну лодку підтвердили. 479 тисяч тонн поставки грудня і початку січня.

Щодо проблематики, яка вимагає вирішення, вона наступна. Перше – це створення можливості спалення газу природного на блоках ТЕС, адже ми розуміємо, що єдиний резерв, якщо він буде потрібен, - це є блоки теплоелектростанцій, які працюють на вугіллі, їх можна перевести на роботу на газі або суміші з газом. Банальний розрахунок показує, що суміш, вона просто банально дешевша, ніж просто газ. Тому, якщо ми говоримо про доплату 2,5 гривні під час роботи на газу, то це приблизно 50 на 50 (50 процентів - вугілля, 50 відсотків - газу), для того щоб вийти і вкластися в ці нормативи щодо доплати.

Я знаю, що міністерство працює. Я прошу завершити цю роботу разом з регулятором, тому що... якщо на випадок якось проблематики з атомом або з імпортом, нам потрібні будуть резерви в системі, і лише за рахунок газу ми можемо швидко забезпечити роботу.

Щодо цінової політики, то я говорив останній раз, – це Бурштинський острів і це обмеження ціни. При собівартості 3 гривні 10 копійок ми маємо максимальний можливий рівень ціни – 2 гривні 10 копійок. Тому на кожному кіловаті зараз бурштин генерує одну гривню збитку. І останній раз регулятор говорив про те, що буде це питання розглянуте. Ми надали відповідні розрахунки. Прошу все ж таки це питання розглянути і прийняти рішення.

Також по ціні є нове питання, воно виникло десь днів 5-7 тому назад. Це практично низька ціна вночі. Якщо зараз зайти на сайт оператора ринка, ми бачимо, що ціна вночі вкладається на рівень 10 копійок, 10 копійок

кіловат. Причиною є критично низькі заявки, які подаються декількома гравцями – це Гарантований покупець і імпорт. І оскільки ніч є достатньо профіцитною частиною доби, то ці заявки є ціноутворюючими, і ми маємо - критично низька ціна в ці години. Я вважаю, що на такому тлі дефіциту просто не може бути ціною 10 відсотків... 10 копійок, хто б що не говорив про баланс попиту та пропозицій, це просто економічно неможливо, коли працюють з такою ціною генерації.

Тому я звертаюсь до міністерства і до регулятора вжити відповідних заходів для того, щоб не допустити такі екстремальні роботи ринку, потрібно вживати якихось заходів. Якщо цікаво, ми можемо наші ідеї запропонувати, поділитися.

І економічна є проблема, про яку ми говоримо вже давно. По-перше, це балансуючий ринок. Перед компанією заборгованість складає на сьогодні 1,7 мільярда гривень. Причини все ті ж – це неплатежі від "Вода Донбасу", це ПОН (постачальник "останньої надії"), це шахти та інші неплатники, які не можуть забезпечити розрахунок за електричну енергію.

Проблему потрібно вирішувати, тому що, по суті, це таке скрите PSO, яке зараз виконує вся генерація, не тільки теплова, а і атомна, і гідрогенерація. І вже близько як два роки це питання роки не звертається увага і борг зростає. Частково питання було вирішено за рахунок вирішення питання ... *(Не чути)* але, що стосується тієї частини, яка створюється за рахунок неплатежів, воно не вирішується.

Якщо держава приймає рішення, що потрібно забезпечити безплатну електроенергію цих критичних споживачів, то на це мають виділятися відповідні кошти через цільові субвенції та дотації, тому що здебільшого це політичне рішення.

І останнє. Тут вже піднімалось питання, це така ж проблема на старому ринку. Це накопичені борги старого ринку, перед компанією він складає 7,9 мільярда гривень. Теж ці борги в основному виникли внаслідок неплатежів ПОН... не ПОН, а "Вода Донбасу", шахти та інші неплатники, які просто не

платили і цей борг акумулювався.

Є відповідні нормативно-правові проекти законів, які розглядаються у Верховній Раді. Прошу розглянути ці питання і вирішити їх. Я вважаю, що єдине зараз, що можна зробити щодо боргів на балансуєчому ринку, – це включати відповідні дотації в проект бюджету-2022 для того, щоб фінансувати тих споживачів, про яких держава дбає, тобто не виключає і забезпечує їх роботу, наприклад, як для прокачки води на неконтрольовану територію. Тому що там та ж "Вода Донбасу" – це близько мільярда гривень заборгованості виникає кожен рік. Просто накопичуємо і качаємо воду на неконтрольовану територію, а всі ми за це сплачуємо і не отримуємо жодної копійки.

Якщо будуть питання, готовий відповісти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Буквально у нас ще два виступи - і перейдемо тоді до запитань-відповідей.

Голова правління ПАТ "Донбасенерго" Бондаренко Едуард Миколайович.

БОНДАРЕНКО Е.М. Доброго вечера всем присутствующим. Несколько слов о работе нашего предприятия.

В ноябре мы проработали 30 дней, из них 16 дней проработали в двухкорпусном режиме, 14 дней проработали в однокорпусном режиме. Основная причина, почему мы немножко недоработываем, это отсутствие топлива, то есть не хватает. Работаем мы практически с колес, на станции запас на 2, 3, 4 дня. И фактически очень важно от того количества угля, которое находится в дороге.

Вы знаете, что у нас прекратились все поставки из Российской Федерации, прекратились поставки из Казахстана, и нам пришлось перестраиваться, потому что оттуда у нас ехало порядка 50 процентов угольной продукции.

На сегодня мы нашли внутренний ресурс - это порядка 80 процентов нам грузит шахта "Новогородовская" и шахта "Краснолиманская". На осенне-зимний период, уже не на осенний, а с декабря по март месяц у нас запланирована выработка 1 миллиарда 100 киловатт-часов и сжигание примерно 650 тысяч тонн угля. Из них процентов, если соотношение брать импорта и отечественного угля, то где-то составляет 70 на 30.

И вот тут возникает проблема, потому что тот тариф, который начал складываться в последнее время, он нас заставляет, скажем так, волноваться, потому что одна лодка – это порядка 400 миллионов гривен, это огромные средства, которые нам приходится изыскивать, привлекать поставщиков, привлекать какое-то кредитование. Ну, и этот уголь сегодня стоит порядка 220-240 долларов, и себестоимость выработки на таком угле составляет где-то порядка 4 гривен. То есть, если даже брать смесь угля, который украинский, он дешевле, порядка 3 500, и импорт, это уже сегодняшняя цена не позволяет этого делать. И есть угроза того, что мы эти объемы не сможем докупить, и тогда мы окажемся в разгар зимы в такой, достаточно кризисной, ситуации. Поэтому тариф нас тревожит.

И я хочу напомнить, что у нас критическая ситуация была в июле месяце, и тогда было принято ряд мер регулятором и министерством, в том числе и нижние прайскепы, и были у нас ограничения...*(Не чути)* присутствия на РСВ. И, мне кажется, сегодня, возможно, вернуться нужно к этим вопросам, еще раз проанализировать, и необходимость этих мер, как нам кажется, стоит в данный час.

Очень важно, конечно, долги старого рынка, но это достаточно процесс, я думаю, длительный, и этой зимой это нам уже не поможет. Но нам очень важно не провалить подготовку к зиме, а ее нужно начинать в марте, в апреле месяце. Поэтому, я считаю, что нужно этот процесс оживить или дать ему импульс, чтобы мы этим ресурсом обладали в марте-апреле для того, чтобы начали именно в этот период закупать уголь.

Все. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Спасибі.

Ми почули багато проблематики, яка піднімалася, і багато запитань. Зараз якраз регулятор може дати інформацію з приводу, можливо, рішень, які можуть бути прийняті, і рішення, які вже прийняли, який вони ефект дали.

Прошу, голова НКРЕКП Тарасюк Валерій Володимирович.

ТАРАСЮК В.В. Вітаю! Ми зараз працюємо пліч-о-пліч з усіма учасниками ринку, перш за все з міністерством і урядом, щодо проходження цього опалювального сезону. І маємо надію, що пройдемо його без потрясінь.

Я хочу наголосити на тому, нагадати, що зараз у нас так званий тарифний період якраз відбувається, тобто це період встановлення тарифів на наступний рік. І ми робимо все від нас залежне, щоб максимально стримувати тарифи для того, щоб споживачам було простіше пережити опалювальний період, і завжди як регулятор боремося, відстоюємо права всіх учасників, в тому числі споживачів. І найбільше, що має цікавити нас всіх, - це тарифи якраз на розподіл газу. Чому? Тому що ціна газу у світі, ви знаєте, захмарна: близько 1 100 доларів зараз. І якщо ціна газу у нас для населення захищена Нафтогазом і складає 7,96 для населення, то ціна на розподіл газу зараз під питанням. І саме, щоб стримати це зростання, щоб не було його взагалі, або в рамках інфляційних процесів, то ми маємо попередню домовленість з НАК "Нафтогазом". Але я хотів би, щоб НАК "Нафтогаз" нас проінформував стосовно укладення контрактів з газорозподільними компаніями. Тому що ми сподіваємося, що НАК "Нафтогаз" віднайде ресурси і буде продавати газ на ВТВ (на виробничо-технологічні витрати) газорозподільним компаніям по тій же ціні, по якій він надає газ населенню. Це логічно, тому що інакше в тарифи має закладатися та захмарна ціна, яку споживачі наші просто не можуть собі дозволити.

Ми розпочинаємо цей тарифний процес, ми закладаємо ціну газу на ВТВ в розмірі 7 гривень 42 копійки, і дуже сподіваємося на те, що НАК

"Нафтогаз" піде назустріч в цьому питанні. Всі інші, я думаю, що ми в процесі обговорення, щоб не займати час, я буду відповідати на питання вже в рамках...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Прошу, в кого є запитання? Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Дякую.

Шановні колеги, шановні присутні, у мене, напевно, що не так питання, як трошки своєрідне таке зауваження. Ми трошки, напевно, що не в те русло пішли і не про це ми почали говорити тут з самого початку. Тобто ми почали говорити, кожна компанія, як вона буде проходити опалювальний період зимово-осінній, що робиться, звідки будемо везти вугілля, як там будемо все врегульовувати, питання. Я думаю, що питанням номер один має стояти: чому держава Україна не може забезпечити себе власним видобутком електроенергії? Чому нам приходиться купляти білоруську, російську електроенергію? Чому ми цього не можемо зробити? І з цього тоді починати загинати пальці, чому ми, наприклад, не маємо ... *(Не чути)* генерації вугілля, чому нам бракує одного, другого, третього. І що, наприклад, кожна компанія робить для цього, щоб саме власна електроенергія... держава була забезпечена власною електроенергією.

І з цього треба, наприклад, тоді починати: що для цієї компанії, наприклад, має зробити Верховна Рада, який закон там треба прийняти чи врегулювати Верховній Раді; що, наприклад, мішає їй або що робить НКРЕКП не так чи інші гравці на цьому ринку. І тоді буде зрозуміло, що нам треба робити і як з цього треба виходити.

До того часу, коли ми будемо далі розглядати, що нам зробити, щоб привезти ще 2-3 лодки вугілля там А, чи енергетичного, чи ще якоїсь марки, ми будемо далі плисти по тому заданому курсу, який зараз от вже два з половиною роки нам нав'язаний. Ми так і будемо далі рухатися.

Якщо ми до того часу не будемо підтримувати власного виробника електричної енергії, якщо ми не будемо підтримувати власного виробника вугільної продукції, якщо ми будемо робити все можливе тільки для того, щоб купити, забезпечити зовні, а не мати це всередині, ми з того нічого мати не будемо.

І тому питання номер один, напевно, що все-таки: що вкладається в ту чи іншу генерацію. В більшості вони всі державні. Тобто я як голова підкомітету вугільної промисловості буду відповідно наполягати на тому, що в бюджетах 21-го, 20-го року, 22-го року не є достатньо тих коштів, які забезпечать галузь, вугільну галузь розвитком, заміною обладнання, щоб здешевити вугільну продукцію, щоб її собівартість була менша, щоб забезпечити шахтарів заробітними платнями.

А завозити вугільну продукцію - це не вирішить питання вже генерації, яка потребує цієї продукції. Вона зачепить багато різних сфер. В тому числі от пані Наталя сидить, яка номер один буде мати проблему. Тому що це є цілі регіони, на території яких розташовані вугільні підприємства. Це люди, які мають роботу, і фактично, крім шахт, там більше нічого немає. Тобто закрий шахту, завозь тільки вугілля, а не видобувай свого вугілля, це будуть депресивні регіони. Все, там вони потягнуть, як-то кажуть, з бюджету в десятки разів більше коштів, які потребувати будуть ті території, ніж вкладати, наприклад, зараз у вугільну галузь.

Тому, кажу, тут номер один питання має стояти: що нам зробити, щоб держава Україна була забезпечена власною електроенергією, а не зовнішньою?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна. Потім Андрій Вікторович, і потім Михайло Якович, і потім Вікторія Олександрівна.

СКОРОХОД А.К. Насправді у мене декілька питань. Я погоджуюся з

колегою, в мене дійсно стоїть питання, чому ми не можемо самі себе забезпечити вугіллям. Але питання в іншому. Хтось може мені, будь ласка, відповісти, яка ціна на імпорт електроенергії з Білорусі? До речі, я передивилася матеріали, які направлялися: у нас на грудень місяць заплановано купівля 520 мільйонів кіловат-годин з Білорусі. От в мене питання: по якій ціні? Так само: яка середня вартість вугілля, яке імпортується? І яка на сьогоднішній день загальна складова імпортованого і українського вугілля, які використовуються на наших електростанціях?

І ще питання до Укренерго. Будь ласка, скажіть, який зараз борг перед "зеленою" генерацією і чи буде він погашений?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, може, з кінця тоді, Укренерго. Але Укренерго з "зеленою" генерацією не працює, він працює з ГарПок. Тим не менше, якщо ви маєте цю інформацію, то надайте, і потім по інших питаннях... це до міністерства по імпорту чи до кого? Анна Костянтинівна, по імпорту. Тому що імпорт у нас держава не здійснює, це здійснюють приватні компанії, і тут вони не присутні.

СКОРОХОД А.К. Але міністерство має цією інформацією стовідсотково володіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитаємо.

Прошу, Володимир Кудрицький.

КУДРИЦЬКИЙ В.Д. Стосовно "зеленої" генерації і наших розрахунків з ГарПок, ті рахунки, які у нас були не погашені перед Гарантованим покупцем за 2020 і 2021 роки, були погашені декілька тижнів тому платежем більше 19 мільярдів гривень, який ми здійснили. У нас на рахунках ще є 2 мільярди гривень, які будуть оплачені Гарантованому покупцеві після підписання відповідних актів з цією компанією за 2021 рік.

Оперативний борг ГарПока перед ВДЕ, за нашими даними, складає близько 10 мільярдів гривень. А ресурс для погашення цих боргів до кінця року, або принаймні до кінця січня 2022 року, є, цим ресурсом є ті ж 2 мільярди, про які я згадав, також у ГарПоку на рахунок є гроші. І також джерелом для погашення буде виступати той обсяг грошей, який ми зберемо з тарифу на передачу за грудень-січень, за грудень 2021 і січень 2022 року, оскільки ці місяці для нас є профіцитними з фінансової точки зору, тобто ми збираємо з тарифу в цей сезон більше, ніж платимо за поточні рахунки ГарПоку. Тому от це в сукупності повинно забезпечити погашення згаданої вами заборгованості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Було ще запитання, нагадайте, про імпорт...

СКОРОХОД А.К. Ціна електроенергії з Білорусі. Я думаю, тут багато кого цікавить дане питання. А так само, яка ціна середня імпортованого вугілля і співвідношення імпортованого вугілля і українського вугілля, яке використовується на наших електростанціях?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По імпорту, чи є в когось така інформація?

_____ . Мы можем сказать по нашей компании "Донбассэнерго": наше соотношение 70 на 30 где-то, я думаю, будет по итогу УЗП.

Что касается цен, то при цене...

_____ . Питання було - на імпорту електричну енергію.

_____ . Я могу про топливную составляющую сказать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, секундочку, давайте ми спочатку питання про імпорт електричної енергії, а потім про імпорт вугілля.

Про імпорт електричної енергії, дивіться, з того, що я читав, не знаю, правда чи неправда, це телеграм-канал (прорекламую його, так уж и быть) ТОП-енерджі, журналіста Топалов з "Економічної правди", він пише, що "ТЕТ Груп" імпортує цю електроенергію по ціні РДН мінус 10 відсотків. Не знаю, чи це правда, чи неправда. Взагалі-то ми намагаємося, щоб відв'язувалося від РДН ціноутворення, тому що це не зовсім ринкове. Але от була така інформація. Але як би здійснюють, приватні компанії купують і приватним компаніям продають. Державні підприємства не дуже... *(Не чути)* в цьому імпорті, тому я розумію, що у міністерства такої інформації може не бути. А, може, і є, не знаю.

СКОРОХОД А.К. Ви нам прислали прогнозований баланс, і в балансі зазначено за грудень: імпорт – 520 мільйонів кіловат-годин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це обсяг.

СКОРОХОД А.К. Ну обсяг. Це великий обсяг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. І по обсягах питання яке?

СКОРОХОД А.К. Ну добре, ми не знаємо, по якій ціні ми імпортуємо вугілля?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вугілля – знаємо. Тепер переходимо до вугілля.

СКОРОХОД А.К. Будь ласка, я хочу почути. Електроенергію – не знаємо, ми вже це почули, що це закрита інформація. Я так само читаю телеграм-канал, і я тому задаю питання, тому що з різних джерел різна

інформація. Тому я задаю це питання. Я не розумію, як міністерство може не володіти такою інформацією.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, алгоритм закупівлі там такий... Дивіться, нас ще і по відео дивляться, і нам не чути так один одного. Анна Костянтинівна!

Електроенергія в Україні споживається, купляється багатьма підприємствами, більшість яких є в приватній власності. Це імпорт, який зараз здійснюється, приватні компанії купляють, імпортують і продають іншим приватним компаніям. Там навіть йде торгівля не обов'язково з задіяними державними підприємствами. У зв'язку з тим вони не звітують.

Я не знаю, ми, може, могли б запросити, можемо листа написати на "ТЕТ Груп" і... Хто там другий? Електро Ком'юніті. Щоб дізнатися, якщо це важливо.

СКОРОХОД А.К. Я просто пам'ятаю ту нескінченну боротьбу про те, що ми маємо заборонити імпорт електроенергії з Російської Федерації, Білорусі. А тут ми зараз закупаємо, вибачте, об'єм в 520 мільйонів кіловат-годин, і ми розповідаємо про те, що в нас в приватній компанії все закрито. Ну якось, ну, знаєте, дуже дивно, зважаючи на те, в якій країні ми живемо. Тому я вважаю, що така інформація має бути доступна, хоча б в міністерстві.

І я не почула відповіді щодо вугілля. У нас зараз, сьогодні, тут теж присутні приватні компанії, які нам розповідають про свою проблематику. Я думаю, що якщо в нас присутні вже приватні компанії на комітеті, я думаю, такою інформацією мають володіти. Якщо ми від приватних компаній чуємо про те, які в них запаси вугілля імпортованого, яке українського. До речі, зараз Донбасенерго сказало одну інформацію. Від них інформація - одна, від міністерства - інша. Повністю не відповідає інформація, яку надало міністерство по Слов'янській ТЕС, і та інформація, яку надало Донбасенерго

на сьогодні.

Я не знаю, якщо в нас дисбаланс між собою, то про яку країну ми можемо говорити? Якщо ми між собою не можемо вирішити по ціні. У одного – одне, у другого - інше, в а третього – третє. Давайте якось в одну все-таки лодку зберемося і з'ясуємо, які в нас обставини.

Тому що, почитавши, знаєте, я от почитала тут все, готувалася до комітету, то в мене таке відчуття, що в нас все класно, в нас взагалі, ну, ми живемо, у нас і ринок гарно працює, і НКРЕКП там таку лібералізацію провело, що зараз всі плачуть, але лібералізація пройшла.

От гарні файлики, гарні слайди – це, звичайно, добре. Ми всі любимо дивитися на гарні картинки, на гарні циферки. Але ж вони не відповідають дійсності. Поїдьте на округи. Щоразу в нас розкочується ситуація з шахтарями, щоразу її використовують. Щоразу в нас йде гвалт, шквал. Приїжджають шахтарі, побили в каски - ми побігли бистро виділяти гроші з бюджету. А чому наші шахти не забезпечують наші електростанції?

Давайте якось вже працювати, бо в нас тільки одні балачки. Я не розумію, чому одна інформація протирічить іншій інформації. Якщо ми вже представляємо інтереси держави, то давайте втручатися в ту ситуацію, яка склалася, а не чекати, допоки в ДТЕКУ дійдуть кораблі, чи вони їх розвантажать, чи не розвантажать, по якій ціні вони розвантажать, і чи вистачить на два чи на три дні ще цього вугілля. Я просто хочу почути відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, ви хочете почути, тоді треба зупинитися і дати можливість озвучити відповідь.

Було питання по імпорту вугілля. Три компанії, я так розумію, які тут присутні, імпортують вугілля. Це Центренерго, Донбасенерго і ДТЕК. Було питання по тому, які обсяги, яка частка вугілля імпортується і яка ціна цього імпортованого вугілля. Якщо ви таку інформацію розкриваєте, то розкрийте, будь ласка.

Прошу Центренерго, потім Донбас, потім ДТЕК.

_____. На сегодняшний день цена на импортный уголь, который доставляется морским путем на условиях...*(Не чути)*, где-то 180-200 долларов; на то, которое идет железнодорожным транспортом на условиях DAP, 140-150 долларов. Отечественный уголь на сегодняшний день в рамках той ценовой политики, которая была, 135 долларов без железнодорожной доставки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це яка калорійність, яка там сірка, зольність?

_____. Правильно, Андрей Михайлович, вы заметили. На сегодняшний день импортный уголь мы рассчитываем на 6 тысяч килокалорий, а отечественный уголь, как показывают цифры, колеблется где-то 5 тысяч 150 килокалорий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Едуард Миколайович. Донбасенерго. Яка у вас ситуація з імпортом?

БОНДАРЕНКО Е.М. Еще раз, для УЗП нам надо порядка 650 тысяч тонн, из этого ресурса порядка 80 процентов - это ресурс отечественный, импортный ресурс порядка 20. Может быть, если мы докупим еще лодку, у нас сейчас переговоры идут, это будет до 30 процентов. Уголь отечественный - это цена 3,5 тысячи гривен, то, что мы покупаем у шахты "Краснолиманской". Второй наш поставщик - это "Новогородовка", там мы покупаем порядка 3 тысяч гривен за уголь. Если говорить об импортном, то там цена колеблется порядка 200 долларов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Володимирович, прошу.

САХАРУК Д.В. По ціні, я підтверджую ціни, які сказали мої колеги. Щодо обсягів - 479 тисяч тонн у нас законтрактовано морем, близько 80-90 тисяч тонн вугілля - це Польща, а решта десь близько мільйона тонн щомісяця - це український видобуток шахти "Павлоградвугілля" і шахти "Білозерська". Зараз, якщо рахувати з антрацитом, який ми імпортуємо десь відсотків 75 на 25.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____. Центрэнерго соотношение: 46 – отечественный, 54 – импорт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Володимирович, до речі, у вас дуже чудова українська мова. І ми раді, що ви спілкуєтеся, і вас дуже гарно отримується.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можна конструктивну пропозицію? Ми трошки застрягли на цьому питанні. Хоча повністю підтримую пані Анну, що тут не просто ціну з'ясувати, тут взагалі принциповий момент: держава взагалі відсторонилася від цього, галасуючи там під гаслами ринкової лібералізації, чи все ж таки вона збирається контролювати?

Але, пані Анна, в мене до вас пропозиція. Ми саме для того створили годину тому цю робочу групу, для того щоб ці секторальні, сегментарні проблеми відстежувати. І я пропоную в рамках робочої групи сформувати її, дослідити, і буквально тиждень-два - і винесемо на комітет, винесемо. Всіх це цікавить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович...

СКОРОХОД А.К. Коли не знаєш, як вирішити проблему, створи робочу групу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Давайте зараз допит влаштуємо на пів години.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович Жупанин, прошу.

ЖУПАНИН А.В. Є одне питання до Укренерго і два коментарі.

Питання про роботу стабільну і надійну енергосистеми. Відповідно до стандартів операційної безпеки має дотримуватись принцип...*(Не чути)* мінус 1, тобто повинні бути резерви заміщення у випадку виходу з ладу найбільшого блоку генерації або споживання. Для генерації - це 1 гігават, тобто блок атомної електростанції.

З балансу потужності, який ви надали для ознайомлення, я бачу, що на окремі години типових днів обсяг сумарного резерву на навантаження складає 0 мегават. Хотів би, щоб Укренерго пояснило причини і взагалі наслідки, якщо, наприклад, в одну з таких годин вийде з ладу блок АЕС на 1 гігават. Перше.

Друге - це два коментарі: один – до НКРЕ, один – до Міністерства енергетики. 11 листопада набув чинності законопроект щодо розвитку виробництва біометану в Україні. Валерій Володимирович, до вас питання, коментар. 11 листопада набув чинності Закон щодо розвитку виробництва біометану в Україні, де я був одним зі співавторів. І багато членів комітету також виступили співавторами.

Звертаю вам увагу, що в законі прописано: протягом шести місяців НКРЕ привести свої нормативно-правові акти відповідно до вимог цього закону.

Також знаю, що до вас звернулися виробники біометану, потенційні, з приводу ініціювання перегляду вимог до природного газу, який зазначені... *(Не чути)* трансфертної системи, в тому числі і вимоги до рівня кисню, який може бути в системі. Прошу вас розглянути цей запит і на нього відреагувати, чи НКРЕ підтримує такі зміни, чи не підтримує.

Також звертаю увагу всіх, що вчора Президент підписав законопроект 2553, який регламентує перехід на енергетичні одиниці, де я теж виступив головним ініціатором і багато членів комітету знову ж таки були співавторами. В цьому законопроекті передбачено, що Кабінет Міністрів України повинен до 1 травня 22-го року прийняти регламент природного газу. Наскільки я розумію, зараз ця робота закріплена повністю за Міністерством енергетики. Тому я би дуже вас просив звернути увагу саме на цей дедлайн, який вже визначений на рівні закону. І також до 1 травня 22-го року НКРЕ розробити акти в частині положень, що набирають чинності саме з цього періоду.

Ми говорили, пригадую, з Тетяною Рябухою, що для реалізації положень цього закону потрібно внести зміни в ряд документів, нормативно-правових актів НКРЕ. Прошу, враховуючи, що законопроект підписаний, він скоро набуде чинності, прошу організувати цю роботу в НКРЕ, тобто по суті організувати роботу по напрямку біометану і по напрямку саме впровадження законопроекту про одиниці енергії.

Дякую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пан Андрій вийшов. Відповіді, будь ласка.

_____. Стосовно резервів. Дійсно, критерій... *(Не чути)* вимагає можливості або наявності в системі можливості скомпесувати втрату не тільки будь-якої генеруючої одиниці, а також найбільшої одиниці споживання, яким у нас є агрегат Дністровської ГЕС, 420 мегават в...*(Не чути)* режимі, а також втрату будь-якого мережевого елемента, включаючи будь-яку лінію електропередач, автотрансформаторна підстанція Укренерго чи на розподільчому пристрої електростанції.

У нас, дійсно, в деяких режимах, особливо це стосується вечірнього максимуму, я підкреслюю, на теплові генерації не розміщено достатньо резерву, тобто тисячу мегават, які ми хотіли би мати для того, щоби

скомпенсувати втрату потенційну або можливу втрату аварійного атомного енергоблоку, який є найбільшою генеруючою одиницею.

Але у випадку, якщо це стається, ми компенсуємо цю втрату швидкими резервами, які ми маємо на Укргідроенерго. Тобто у нас, ви, напевне, пам'ятаєте, були і в минулому осінньо-зимовому періоді раптові втрати досить великої потужності генеруючі. Ми компенсуємо таку втрату потужності за рахунок ресурсів Укргідроенерго.

Якщо таких ресурсів теоретично не вистачає, у нас є сальдо перетоку з сусідніми енергосистемами. В цьому, власне, і полягає сенс належності до більшого енергооб'єднання. І єдине що, ми маємо в такій ситуації протягом години скомпенсувати сусіднім енергосистемам той перетік, який ми потягнемо в разі настання якоїсь аварійної події.

Загалом ті резерви, які ви бачите в балансах потужності, вони сконцентровані саме на теплові генерації теплоелектроцентралі і не враховують потенційні додаткові резерви гнучкості на Укргідроенерго.

Дякую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. НКРЕКП було питання.

_____. Дійсно, стосовно виконання обох цих законів багато роботи. Ви згадали Тетяну Володимирівну Рябуху, яка очолює нафтогазовий департамент. Дійсно, доведеться ночувати там, жити там на роботі, дуже багато нормативних актів доведеться змінити і прийняти нових. Але однозначно ми встигнемо і зробимо, щоб обидва закони запрацювали так, як потрібно: і про біометан, і про перехід на енергетичні одиниці.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Пані Вікторія Гриб, будь ласка.

ГРИБ В.О. Дякую, Олексій Юрійович.

У мене декілька питань. Ту проблематику, яку ми сьогодні почули від компаній, мені здається, все ж таки необхідно на цьому зосередитися. Тому що ті виступи, які ми чули: так, пройдемо опалювальний сезон. За яку ціну ми його пройдемо? Давайте з того починати. І де брати кошти на те, щоб це пройти?

Я розумію, що підписали меморандуми із місцевим самоврядуванням. Але ми дуже добре розуміємо, що грошей немає. І хто буде сплачувати в останньому... вже в кінці, не зрозуміло.

Тому у мене питання все ж таки і до міністерства, до інших також центральних органів влади з приводу того, яким чином ми будемо вирішувати питання боргів.

Герман Валерійович дуже добре сказав, що на сьогодні і теплогенерація, і атомна генерація, до речі, потерпають від того, що старе обладнання, там необхідно проводити ремонти. Ми не можемо сподіватися на білоруську електроенергію – це зрозуміло, то політичне питання. Сьогодні дають, завтра не дадуть, що ми будемо з цим робити?

Тому перше: коли ми сплатимо борги, старий ринок та новий? Дмитро Володимирович підняв питання з приводу того, що на сьогодні у нас і шахти не сплачують за електроенергію. І ми коли приймаємо продовження мораторію, а я піднімала це питання на початку, ми все ж таки не можемо сьогодні дозволити, щоб не сплачували цю ціну за електроенергію, тому що генеруючі компанії не зможуть витримати це навантаження. Також "Вода Донбасу" і ті питання, які є.

Я чому зараз озвучила...*(Не чути)* основні питання, як ми будемо їх вирішувати. Питання з приводу інвестицій зараз у вугільну галузь, державну. Тому що так, Германе Валерійовичу, я дуже добре розумію вашу ситуацію, ви готові інвестувати, але Міністерство фінансів, наскільки я розумію, не готове виділяти кошти. Тому, що необхідно зробити депутатам, щоб ці кошти нарешті були виділені?

Я коли чую ціну на імпортоване вугілля... До речі, Центренерго,

скажіть, будь ласка, по якій ціні ви закупаєте вітчизняне вугілля сьогодні?
Центренерго!

_____ . Сейчас отечественный уголь покупаем по цене 3500
гривен за тонну, без железнодорожного....

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пані Вікторія, в мене друга пропозиція, давайте вугілля винесемо найближчим часом, зробимо спеціальні запити, ми разом зробимо в рамках законодавства чинного, щоб там не було заховано під грифом комерційної таємниці, бо ви ж розумієте. І ми зробимо аналіз, нам допоможуть експерти, і будемо готові...

ГРИБ В.О. Олексій Юрійович, погоджуюся. Тому що тут ми його не вирішимо...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Так тут ми зараз зав'язнемо в цьому... Це дуже важливе питання, але ми зав'язнемо.

ГРИБ В.О. Але все ж таки питання сплати боргів мене дуже турбує. Тому що, якщо ми пройдемо цей опалювальний сезон, ми не пройдемо наступний, це по-перше. І, ви знаєте, та відповідь, яка прозвучала з приводу боргів за "зелену" енергетику, я щось не до кінця її зрозуміла. Наскільки я розумію, компанії ДТЕК не було сплачено ті кошти, які їм заборгували. І з чим це пов'язаною, чому таке виняткове питання? Тут я б хотіла...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пані Вікторія, це друге питання, дуже вкрай важливе, кому ми його адресуємо? Бо є у нас ДП "ГарПок". Ви ж знаєте, що два тижні тому взяли того звільнили, цього призначили, цей написав заяву, і ще його т.в.о. написав заяву.

Я вважаю, тут принципове питання. Пане міністре, впливає

міністерство на дії державного підприємства "Гарантований покупець", як мінімум в кадровій ситуації? І чи збирається цю ситуацію якось вирішувати?

ГРИБ В.О. Олексію Юрійовичу, ще останнє питання, яке я хотіла б задати, все ж таки це з приводу ситуації зараз з Луганською ТЕС. Там більше виняток, це форс-мажор. Так, Російська Федерація заборонила зараз постачання вугілля антрацитового на територію України. І ми розуміємо, що саме в Луганській області склалася ситуація, що більше немає іншого виходу, як переходу на резервне паливо – це газ, тому що там немає просто...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Формулюємо питання. Чи збирається дотувати ціну на газ, бо там борги вилізуть, ми ж розуміємо, чи передбачається якийсь механізм для дотування цієї ціни? Це вже традиційна історія декілька років поспіль. Я правильно розумію? Пане міністре, тоді вам.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Безумовно, я з вами погоджуюся стосовно старих боргів. Це, дійсно, на жаль, були борги того старого ринку, який існував до запровадження відповідного закону. Є борги, про які ви згадували, абсолютно вірно. Це борги так званого балансуєчого ринку. І це все, в принципі, ті кошти, які... Ми про це багато, до речі, говорили якраз влітку, коли тут був провал цін на ринку. І от якраз шукали ті механізми разом з регулятором, шукали ті механізми, які б стабілізували ціноутворення, щоб не було тих коливань. І ми якраз про це говорили, що якраз питання наявності цього ресурсу, того ж балансуєчого ринку, він дав би можливість генераціям відповідно мати ресурс для закупівлі того ж вугілля. І це теж очевидно. І зараз це очевидно як ніколи.

Тому, безумовно, з іншого боку, ми теж розуміємо, що з точки зору компаній умовно виробляти електроенергію, яку ти реалізуєш нижче собівартості, просто нема сенсу. І в цьому теж є. Тобтовзагалі енергетика настільки взаємопов'язана, що тут неможливо, умовно, навести лад в якійсь

одній царині і залишити іншу.

Тому тут, безумовно, є комплексна... і от що важливо, і це те, про що от ми завжди говорили, що тут не можна, умовно, щоб один орган там робив одне, інший – інше, а третій – третє. Тобто тут якраз має бути консолідація, коли ми разом сідаємо і виробляємо рішення, які потім реалізуються, в тому числі і за участю приватних компаній. І ми завжди запрошували і обговорювали. Тобто це дуже важливе питання.

Стосовно Луганської ТЕЦ...ТЕС, вибачте. З приводу Луганської ТЕС: ми вже зробили відповідний протокол по правилах безпеки постановня, обговорили разом з учасниками. І зараз він переданий вже в комісію, наскільки я...

_____. *(Не чути)*

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Тобто НКРЕ розгляне найближчим часом і відповідне рішення... Мова йде про що? Мова йде про те, що є певний механізм, який забезпечить економіку цього процесу, тобто коли це не буде в збиток генерації.

ГРИБ В.О. Там просто залишилися... *(Не чути)* ці дні вугілля, щоб ми розуміли.

_____. А можна слово мені?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Давайте так, по черзі.. Єдине, є одна ремарка, пане міністр. Розумієте, ви розробляєте непогані механізми, і, може, навіть і своєчасно, а потім ви їх передаєте в нацкомісію. Потім там приймається колись якийсь незрозуміле рішення, а за цей час ми бачимо величезні борги по всім суб'єктам ринку, розумієте, по всім. І потім ми знову приходимо до нас гасити ці борги, робити взаємозалік і...

Тому тут, безумовно... Я просто, пані Вікторія, по НКРЕКП я хочу почекати Андрія Михайловича, то окреме ж питання. Але якщо є бажання у пана Валерія відповісти, будь ласка. Скільки буде розроблятися цей, дуже інтелектуальний, механізм високоінтелектуальної роботи НКРЕКП? Дякую.

ТАРАСЮК В.В. Дивіться, такі механізми насправді затверджуються нами, але розробляє системний оператор, розробляє це. Ми співпрацюємо, там ніби розуміння є. І десь на виході вже, правильно, Володимир Дмитрович? Прокоментуйте.

КУДРИЦЬКИЙ В.Д. Вчора ви отримали...

ТАРАСЮК В.В. Вчора отримали – значить, сьогодні опрацьовуємо і будемо фінішувати, процес йде, там все нормально насправді.

_____ . А можна мені?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я пропоную зараз... Ви розумієте, нам ще треба, щоб всі задали питання. Але ми уважно все записуємо, повірте мені, ми потім узагальнимо все це і повернемося до цього на більш якісному рівні, дуже швидко, за тиждень, за два, я вам це гарантую.

Будь ласка, пан Михайло. А потім Нагорняк.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Михайло Волинець. Шановні колеги, ми з вами розуміли, що Україна опинилася в системній енергетичній кризі. Півтора місяці ми вимагали від голови комітету Андрія Геруса забрати засідання і заслухати всіх, хто причетний до енергетики, і напрацювати необхідні заходи по виходу із кризи.

Що ми отримали два тижні назад? Всі гравці ринку, за виключенням ДТЕК, сиділи в кабінетах і попивали чайок, ну, так вирішив голова комітету.

Ми наполягли скликати це засідання сьогодні, щоб ми могли бачити в очі один одного, і не просто в режимі круглого столу, як це сьогодні Герус організував, а конкретно заслухати всіх гравців ринку вугілля, електроенергетики і напрацювати пропозиції.

Але що відбувається? Міністерство енергетики не має належних повноважень. Кожен гравець, чи то приватного сектору, чи державного сектору, говорить "це не я" і намагається прикрити своє одне місце, тому що відповідати прийдеться, будуть кримінальні справи і притягнуть до цих справ.

Але в такій ситуації країна мала б мати віце-прем'єра, який відповідав би за паливно-енергетичний комплекс. Цього немає, а є антикризовий штаб, який очолює Прем'єр-міністр. Він його не скликає.

Голова енергетичного комітету Андрій Герус пішов звідси, йому це нецікаво. І нас дивиться вся країна в прямому ефірі, і буде завтра дуже величезний резонанс.

Анна Скороход задає конкретне питання – ніякої відповіді немає. У нас величезні запаси вугілля, яких вистачило б на 830 років. Аню, на 6 місяців нам необхідно було б мати вугілля, щоб, спалюючи щомісяця по 2,3 мільйона, нам необхідно було мати 13,8 мільйона. Ми маємо мінус 6 мільйонів.

Добре, залишилося ще чотири місяці, самі критичні, де будуть великі морози. І в нас не балансує 4 мільйони тонн вугілля. Тут було сказано: 7 лодок, 11 лодок, Президент говорить, буде завезено. Так у нас не буде балансувати 4 мільйони тонн вугілля, ви розумієте? І зараз уже пішов відбір газу. На півтора мільярда кубічних метрів менше зараз залишилося газу в українських сховищах. І цей газ дорогий. І ще Росія нам може прикрутити, і ми це дуже добре розуміємо.

Заборгованість по заробітній платі ми сьогодні маємо, пане міністре, 2... ми сьогодні маємо 1 мільярд 650 мільйонів. Завтра буде нараховано 700 мільйонів заробітної плати за листопад місяць, вона складе 2 мільярди 350

мільйонів. З врахуванням того, що ми маємо 338 мільйонів бюджетних коштів, може, 150, ладно, 200 мільйонів ще наскрібаємо від реалізації...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Михайло, давайте в регламент заходити. Питання.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Я завершую, регламент, тільки для мене, пане Кучеренко. Але я говорю про заборгованість для шахтарів, які будуть у Києві. Я прошу пробачення, вони слухають зараз у прямому ефірі.

І тому заборгованість по заробітній платі на 1 січня або на 31 грудня буде складати 2 мільярди 450 мільйонів. Я хочу сказати наступне, що не збалансована ціна на вугілля - це раз. І не зрозуміло, чому її не збалансували, чому ввезли вугілля і по 300 доларів з-за кордону, а не по 180, як зараз тут говорять. А чого ціна на наше вугілля була по 1 650, максимум 3 150 гривень, і з Мирноградвугілля сьогодні забирається вугілля як рядовка по 350 гривень. Ось вам реальна правда...*(Не чути)* ви створюєте в Кабінеті Міністрів. Ми не розуміємо, на якому експертному середовищі це питання обговорювалось, як погоджувалось, як буде діяти генеральна угода, чому проігнорували профспілки, і хто цю кампанію підгрибає під себе, і хто буде її очолювати.

Тепер, ми говорили минулий раз про інших гравців. Донбасенерго, добре, що хоч сьогодні з'явилися. А ще є Калуська ТЕС, нова, яка працює також в режимі енергоострову. Чому це не нагадують?

І регулятор, дуже велике питання до регулятора. І Кучеренко, мій колега тут, і Наливайченко, і я писали заяви до НАБУ, писали заяви до ДБР і так далі, що собі мільйони призначали незаконні премії, тільки зараз ДБР почало реагувати. І багато інших питань.

І наступне. Два тижні назад я в такому плані намагався розкрити ситуацію, яка вона є, і намагався подати мостик, щоб ми разом всі напрацювали рішення. Чим завершилось? Після засідання комітету голова НКРЕКП пан Валерій Тарасюк, голова енергетичного комітету Андрій Герус і член нашого комітету пан Єфімов пішли в ресторан і просиділи там до

півночі, і обговорювали далеко не державні питання. Якщо це органам відомо, це відомо мені. І за це, пане Тарасюк, так само прийдеться відповідати, так само, як за провал і введення країни в цю енергетичну кризу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Михайле, чи правильно я розумію, що на сьогодні абсолютно очевидними є претензії, м'яко кажучи, до роботи головного не гравця, а арбітра на ринку енергетичному, – Національної комісії з регулювання енергетики. Почекайте, я для того, щоб не повторюватись.

Дивіться, у нас є план роботи комітету, у нього інколи треба заглядати. Тут написано: пан Герус відповідав за те, щоб ми в листопаді розглянули в порядку контролю про стан виконання положень Закону про НКРЕКП. Ми, на жаль, цього не розглянули. А ми можемо сьогодні, на жаль, констатувати, якщо узагальнювати, що цей закон, ну, якось не працює, або працює не в тому напрямку.

І я погоджуюсь з вашими претензіями. У мене такі ж самі величезні претензії, особливо і по кадрових ротаціях, незрозумілі абсолютно, які відбулися в серпні, і по іншим, вибачте, діям незалежного регулятора. Я в цій ситуації, мабуть... Я навіть не хочу, ми всі розуміємо ситуацію, нам з вами в першу чергу треба дослідити запитання і поставити: а) які зміни до закону треба вносити?; б) дійсно, якщо там є порушення в діях регулятора, то треба щоб відповідні органи, як мінімум, вони... *(Не чути)*

От дивіться, що відбувається. Відкрийте, будь ласка, сторінку 4 оцієї презентації, інформаційних матеріалів. Там же все абсолютно чітко написано. Ми бачимо показники ринку електроенергії, до речі, готував регулятор. За цей рік рентабельність виробництва електроенергії на ТЕС мінус 7 відсотків, мінус 7,1 відсотка. Тобто закладається... Правильно я читаю? Закладається збиткова діяльність всіх генеруючих компаній, як теплових, я маю на увазі, як приватних, так і державних.

Відкриваємо далі. Друге, через дві сторінки: накопичення вугілля.

Абсолютно зрозуміло, що в цей же самий момент ніякого накопичення вугілля не відбулося, бо, як справедливо сказав пан міністр, так сталося, що компанії не хочуть працювати собі в збиток. І я десь їх розумію, ви знаєте, причому як державні, так і приватні.

І я в цій ситуації думаю, що в першу чергу, мабуть, треба ставити питання про незалежність, неупередженість, об'єктивність, регулювання ринку електроенергії, який безпосередньо пов'язаний з усіма іншими питаннями: з вугіллям, з газом і так далі, і тому подібне. Це перша група питань, які я зараз пропоную просто окремо дослідити. Якщо пан Валерій хоче відреагувати, будь ласка. Але нам все рівно треба дуже фахово зайнятися роботою регулятора, він два роки працює за новим законом, ну, і є багато питань.

І друге, дозвольте. Я абсолютно підтримаю пані Анну і вас. У нас багато питань, ну, ми задаємо міністру ці питання, а він, в принципі, каже, дивлячись на свій функціонал: це не моя компетенція, це не моя, це не моя. І, ви знаєте, у мене не до нього претензії, бо за останні роки розбалансували так, що, якщо подивитися, в нього цього функціоналу і немає. Воно ж ринок, розумієте, воно ж ринок. Він тільки статистику збирає та прогнозний баланс робить, якщо так розібратися.

Слава богу, повернули Укренерго до управління, і ми бачимо хоч якесь там наведення порядку. Я сподіваюсь, те ж саме буде по оператору ГТС. Але в цій ситуації, пане міністре, питання від багатьох членів комітету: які зміни до законів, до яких треба внести, щоб зробити взагалі з цієї посади, розумієте, повноцінного міністра, щоб ми могли з ним повноцінно розмовляти як з політичним куратором галузі? І зізнаюсь, що для мене це дуже принципово: ми ж за вас голосували, ми вас підтримували...

_____ . Чесно кажучи, питання не почув. Почув дорікання, що де я вечеряю, від пана Волинця. Ваше бажання контролювати там, де я вечеряю...

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Ви не почули, що криза в галузі, ви не почули...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Валерію, є моральні вимоги до членів регулятора. Ви знаєте, вони дуже жорсткі. Ви знаєте, там в будь-якій європейській країні, якщо це факт, це вже є причиною для звільнення.

_____. Дивіться, такої вимоги точно нема стосовно заборони відвідати ресторан. Але давайте так. Ви, звичайно, я зрозумів, що вам треба було виступити - ви виступили, але питання насправді конкретного не почув. Якщо будуть питання, я буду відповідати.

_____. Можно и мне сказать, если можно?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тоді давайте так. У нас є по суті два суб'єкти, два органи, від яких залежить 99 відсотків на ринку: це нацкомісія і міністерство. Пан міністр зараз... йому треба їхати, він і так дві години з нами. Які принципові питання швидко до пана міністра, щоб він встиг відповісти?

Будь ласка, пан Єфімов.

ЄФІМОВ М.В. Шановні колеги, добрий день. У мене якраз принципове питання, не питання, а звернення до пана міністра. Ми всі розуміємо, що поточна ситуація відносно складна. Сподіваємося, що з божою поміччю допомогою ми пройдемо зиму без віялових відключень.

Давайте все ж таки поговоримо про зиму 2023-2025, і не тільки про зиму, а й про літо. І я просив би міністра коротко, щоб бути стислим, бути більш агресивним лобістом в уряді вітчизняної енергетичної галузі. Нам потрібно будувати гідроелектростанції нові, нам потрібно будувати атомні електростанції. Нам потрібно провести повноцінну реставрацію, реконструкцію і модернізацію, точніше, правильніше висловившись,

Центренерго. Раз і назавжди поставити питання, щоб менеджмент Центренерго був не Коломойського, не ще якогось іншого олігарха, а був державний менеджмент. Раз і назавжди навести лад все ж таки в вугільній галузі і забезпечувати Україну власним видобутком вугілля.

Переглянути обов'язково потрібно стратегію -це не претензія, а це прохання, пане міністре, – переглянути стратегію державну все ж таки нашої енергетичної галузі. Тому що, на мою думку, попередня стратегія була частково хибною, ми говорили тільки про якусь віртуальну відмову від всього, будемо жити тільки за рахунок сонця і за рахунок вітру. Ми розуміємо, що там "зелений" якийсь курс, але "зелений" курс без гідро, без атомної, без теплової, на жаль, його немає.

Тому прохання, я як мажоритарник знаю, наскільки важливе будівництво доріг, але я просив би вас, щоб ви ставали ще більш сильним лобістом наших державних підприємств. Ви виходець якраз із одного з державних підприємств, з Енергоатому, ми бачили вже певні кроки і підписання якраз угоди з Вестінхаусом на будівництво нових атомних енергоблоків. І я просив би вас ставати ще лобістом і Укргідроенерго, і Центренерго, щоб наші державні підприємства, ми сьогодні на них спираємося, і тепла генерація.

Що потрібно від нас, давайте будемо залучати і Прем'єр-міністра, давайте його будемо запрошувати на наступний комітет, щоб все ж таки ми вже переглядали не тільки латання дірок, а ми дивилися вперед хоча б на 5, на 10 років.

Ми сьогодні часто згадували Республіку Казахстан. Так от, вони мають величезні запаси вугілля, і вони зараз ставлять питання грубо перед своїм народом, тому що у них люди там були десь проти будівництва атомних електростанцій, але вони будуть будувати атомні електростанції, раз. Вони до 2025 року мають стратегію з будівництва 13 нових гідроелектростанцій, 8 нових водосховищ. Тобто вони мають шалений запас вугілля, мають шалені запаси газу і нафти, і вони будують і гідроелектростанції, і будують атомні

електростанції в планах.

Тому прохання до міністра, давайте ми підставимо своє плече як комітет, щоб посилити вас, пане Германе Валерійовичу, щоб посилити вас і все ж таки, щоб ви були більш агресивним лобістом в уряді. І ми будемо вашою тут опорою в комітеті для того, аби все ж таки наша державна генерація раз і назавжди отримала підтримку держави.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. З вашого дозволу, я, на жаль, да, дійсно маю бігти, але я буквально декілька слів хотів.

По-перше, я повністю розділяю все, що ви говорите. Знаєте, це ж не просто питання там, що розвивати там атомну генерацію, гідро. Питання в тому, що це має бути абсолютно цільне бачення того, як держава має бути енергонезалежною. Оце ключове. Тому що, дійсно, це ключове, тому що ми не можемо, ми бачимо, що відбувається сьогодні там з Російською Федерацією, ми не знаємо, що буде завтра. Ми знаємо, що ми не маємо розраховувати, навіть питання по газу, ми ж розглядаємо різні варіанти, що буде з тим транзитом: буде, не буде. І от держава не може так існувати, гадаючи, які зовнішні фактори вплинуть.

Тому, безумовно, ключове - це енергонезалежність. Збудувати енергосистему так, щоб ми дійсно були енергонезалежні. А якщо... не якщо, а коли відбудеться синхронізація нашої енергосистеми з європейською, то матимемо ще ті потужності, які нам дадуть змогу експортувати і отримувати, відповідно розвивати нашу вітчизняну енергосистему.

І дуже важливе одне питання теж, ми так говорили, це, безумовно, енергоефективність, енергозбереження. Це дуже важливі речі теж. Я знаю, що є міжфракційне об'єднання, я дуже вдячний, що дійсно воно створено, стосовно того, щоб підтримати ці ініціативи стосовно енергоефективності. Це дуже важливо.

Дякую. Дякую за можливість, завжди відкритий...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Герман, тут питання було по цим 3 мільярдам скандальним і скандальному ГарПоку.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. ... *(Не чути)* тут є навіть Енергоатом, я пам'ятаю, що обговорювали, що Енергоатом виграв суд, він стягне... Я наскільки пам'ятаю, що ви навіть робили офіційну заяву, що ви не стягуєте ці кошти, але вони будуть заплачені.

_____ . Ще можна я короткий коментар з цього приводу, перед тим, як міністр піде. Той раз я піднімав це питання. Я хочу просто ... *(Не чути)*... проінформувати всіх присутніх, що, по-перше, гроші дійсно були не заплачені. Компанія ДТЕК ... *(Не чути)* залучила англійських юристів для захисту прав і інтересів компанії. А зараз відпрацьовується захист в англійському суді по лінії кримінального судочинства.

Те, що зараз попередньо нам дають юристи, - це є скоєння кримінального злочину, за яке передбачена відповідальність у вигляді позбавлення свободи та штрафи з відповідною конфіскацією майна на території Сполученого Королівства, де діє право та порядок.

Тому ми будемо захищати наші інтереси у закордонних судах всіма відповідними способами, попередньо в рамках кримінального судочинства, як то передбачено англійським правом.

Також ми звернулися до судів в Україні, також до правоохоронних органів з запитами, близько 50 запитів адвокатів ми направили, чекаємо інформацію для того, щоб відстоювати інтереси в суді.

Зараз теж щодо українського права - це є теж ознакою злочину у вигляді зловживання владою групою осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам, Герман Валерійович.

Єфімов Максим Вікторович, я так розумію, у вас були якісь питання? І ще у мене також буде декілька запитань.

СОВУН І.Р І у мене є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов Максим Вікторович, на зв'язку?

Поки не чути, давайте по відео. Ще Інна Романівна Совсун піднімає руку.

СОВСУН І.Р. Дякую. Я так розумію, що міністр вже пішов, я не встигла йому поставити запитання, але, разом з тим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще заступник міністра.

СОВСУН І.Р. Прекрасно. У мене є два питання. Одне питання, воно пов'язано з підписаним меморандумом з Міжнародним валютним фондом. Тому що в контексті електроенергії в домовленостях з Міжнародним валютним фондом Україна взяла на себе, точно два великих зобов'язання. Зобов'язання перше – це провести...*(Не чути)* реформу Енергоатому. І, власне, там терміни стоять такі дуже оптимістичні – травень 2022 року, це через півроку. Мені хотілося б знати, чи це реалістичні терміни, чи є якісь запити з боку уряду до Верховної Ради для того, аби допомогти зреалізувати цей блок зобов'язань перед МВФ і так далі. Тобто питання перше по цьому.

Ну і друге зобов'язання, яке знову ж таки на себе взяла Україна, стосується такого...*(Не чути)* питання, яке пов'язане з тарифами на передачу для Укренерго, які мають бути достатніми для покриття боргів перед "зеленими". Знову ж таки це є зобов'язання, які Україна вже на себе зараз взяла. Хотілось би коментар і від НКРЕ, і, мабуть, від Укренерго з приводу того, чи це реалістично відбудеться. Які наслідки матиме виконання саме цього зобов'язання перед МВФ, яке України вже взяла?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто уточнити: ви виступаєте за підвищення тарифу Укренерго?

СОВСУН І.Р. Зараз я задаю питання про зобов'язання, яке Україна, український уряд, підписавши меморандум, вже взяв. Це не є рішення наше, чи комітету, чи парламенту. Але зараз є зобов'язання, я хочу зрозуміти, чи це планується виконувати, чи ні, і які наслідки це буде мати, якщо буде виконано чи не буде виконано.

Повторюся, зобов'язання, які вже є взяті, нам зараз варто зрозуміти, як вони будуть виконуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання до кого: до міністерства чи до НКРЕ? Питання до міністерства чи до НКРЕ?

СОВСУН І.Р. Про тарифи, мабуть, до НКРЕ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Валерій Володимирович.

ТАРАСЮК В.В. Про тарифи НЕК Укренерго, зараз йде, як я вже казав, тарифний процес. Насправді на завтра у нас винесено це питання. І будемо приймати це рішення. Залишається дискусійним питання стосовно 20 відсотків загального тарифу. Тобто згідно закону він має включатися, має оплачуватися з бюджету, але в бюджет ніяк не закладається. Це вже другий рік ми дискутуємо з цього приводу, що робити.

А так всі інші затрати, всі вкладені, от по тарифах там питання особливого немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто завтрашнє рішення – це якесь підвищення буде

тарифу?

ТАРАСЮК В.В. Так, там пропонується, воно в будь-якому разі, випадку буде якесь коригування тарифу, тому що треба ж закладати відсотки, які кредити брало НЕК "Укренерго" на виплату якраз "зелених", треба закладати мінімальне зростання заробітної плати. Тобто коригування якесь точно буде, але ми завжди стримуємо, в даному випадку також стримаємо.

Також один з великих чинників – це сама ціна електроенергії. Тому що НЕК "Укренерго" також купує електроенергію для своїх втрат. І ось тут у нас також треба, щоб всі розуміли, що це все взаємопов'язані речі. І коли ми кажемо, любіємо там підвищення прайскепу, збільшення ціни, гроші не беруться з неба, ці гроші має хтось сплачувати. Ці гроші мають сплачувати, наприклад, водоканали, яким треба встановлювати тарифи і яким безпосередньо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...якщо можна, водоканали поки що... ми окремо плануємо поговорити.

Є відповідь на питання, Інна Романівна?

СОВСУН І.Р. Так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...питання підвищення. Я так розумію, що проект рішення висить на сайті НКРЕКП, є проект рішення.

Чи є ще якісь запитання?

СОВСУН І.Р. По корпоративній реформі Енергоатома.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, по корпоратизації Енергоатома, прошу...

ТАРАСЮК В.В. Да, щодо питання корпоратизації НАЕК

"Енергоатома", хочу проінформувати, що терміни реалізації цього процесу є реалістичні, які передбачені в меморандумі. Хочу також звернути увагу, що вся необхідна нормативно-правова база розроблена і узгоджується з центральними органами виконавчої влади, і найближчим буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Прошу.

_____. Дякую, шановні друзі. Я хочу поговорити про те, що, сьогодні вислухавши нашу теплову генерацію, я чув тільки одне: що складна дуже ситуація.

А вообщє хтось знає, що сьогодні склався реальний стан загрози зупинки вуглевидобутку у нас в країні? Я звертаюся до Юрія Власенка, щоб трошки поговорити на цю тему.

І тому, от я думаю, що головним завданням на сьогоднішній день є приведення вугільної галузі до ефективного стану. Тобто надо розробити ту програму про котру ми вже говоримо тут декілька років, вже не тільки тижнів, а досі у нас немає тої програми. А тепловикам сьогодні нашим потрібно вугілля. І вугілля, щоб воно мало ціну нормальну, тобто не ту ціну яку... *(Не чути)* із-за кордону.

От знаєте, на жаль, цим питанням міністерство, сьогодні ніхто вообщє не переймається. Яка програма, скільки коштів і що нам надо робить? І якщо ми слухаємо скільки витрачаємо ми на вугілля із-за кордону, імпортованого вугілля, якщо вкласти ці ресурси тут, то ми поміняєм...

Можна я бистренько проговорю основні проблеми...*(Не чути)* стабілізації сектору, от в нашому. Перше – це відсутня програма. Відсутнє поточне фінансування покриття заборгованості заробітної плати шахтарям. Тут у нас немає, відсутність компетентного нашого профільного міністра, заступника міністра енергетики по вугіллю. Я вже котрий раз говорю, що давайте людину професійну, яка буде цим перейматись, яка розробить

програму, і ми будемо з ними говорити. Тому що ми сьогодні нашу теплову генерацію загоним, вообщє вона розпадеться. І ми зовсім не зможемо проводити не тільки опальні сезони, а вообщє, наведено, криза ця енергетична буде у нас уже така, що ми з неї ніколи не вийдем.

Знаєте, відсутність будь-яких реальних кроків щодо коштів... Потрібні кошти для наших шахт. Тому що сьогодні вообщє...*(Не чути)* міста, ці мономіста, вони останавливаються. Там уже у людей сльози на очах, вони не знають, що робити. Надо класти цьому край. Давайте розробляти програму. Давайте знаходити кошти. І тоді ми тільки поймемо, що ми, вкладаючи в наші шахти, зможемо добути якісний і дешевий вугіль.

Дякую. Ну, давайте ж уже повернемося до цього питання. Ну, скільки можна? Я ж кажу, я вже тут теж, як циркова ворона, кажу одне і те ж: про те, що де заступник міністра, профільний, з яким ми можемо говорити про ці програми, програми державного рівня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна. Потім Олексій Юрійович.

ГРИБ В.О. У мене питання до НКРЕКП, Валерія Володимировича. Скажіть, будь ласка, Валерій Володимирович, чи розглядали ви вже інструменти, яким чином запобігти, щоб наша електроенергія не коштувала *(Не чути)*... так і приватної, і для енергетичної безпеки, яка, на превеликий жаль, під великою загрозою?

Дякую вам.

ТАРАСЮК В.В. Там навіть не 10 копійок, а 1 копійка, якщо бути точним, за кіловат. Оце називається ринок, бачите, коли профіцит і коли декілька гравців починають знижувати ціну, таке трапляється. Насправді на завтра вже не 1 копійка, там вже почали підніматися. Тому ми маємо надію, що ринок сам себе зрегулює і такої ціни не буде, але інструменти, в

принципі, теоретично ми всі знаємо, колись ми застосовували навіть мінімальний прайскеп як такий. Поки що, я сподіваюся, що цього не дійде. Ну, я ж кажу, на завтра вже ціна... Зараз гляну. Ну, точно вже почала підніматися... *(Не чути)*

ГРИБ В.О. Ви мене вибачте, якщо це ринок, то тоді чому ми маємо прайскепи, які обмежують цінові пропозиції? Оцього я не розумію. Ринок є ринок, ви правильно говорите.

ТАРАСЮК В.В. Стосовно цього, чому взагалі існують прайскепи, давайте зараз не будемо лікбез проводити, ви це прекрасно знаєте. У нас... *(Не чути)* ринок. Ми не можемо дозволити собі поки що, до синхронізації, сподіваємося, що через рік синхронізуємося, тоді вже ні про які прайскепи мова може не йти.

Також там в презентації ми зазначали, що, навіть якщо без синхронізації наших систем, можливі варіанти скасування прайскепів в майбутньому. Сподіваюсь, до цього прийдемо. І тут буде необхідна ваша допомога, тому що треба робити конкурентний ринок, зокрема відпускати "зелених", щоб вони не були всі в одній балансуєчій групі ГарПоку, а щоб було у нас багато гравців, конкурентний ринок, і тоді дійсно ми можемо відпускати ці прайскепи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Ну я, по-перше, хочу подякувати пану голові за те, що нарешті ми провели дуже, ну, таку фахову і представницьку нараду. І мені здається, що якби ми своєчасно почали в такому режимі працювати і готувати, то не було би там спекуляції стосовно кризи, не кризи.... Ми всі розуміємо, що ми в

передкризовому, як мінімум, стані. Про це свідчить і наявність антикризового штабу уже півтора роки, який не збирається, вже скільки там, пів року. І звертаю увагу, от, на жаль, втекла пані Хоцянівська. Я розумію, вона не досиділася дві з половиною години. Ви ж зрозумійте, ми за дві з половиною години жодного питання Мінрегіону не задали. А там безліч питань, які пов'язані... Ну, власне кажучи, отам люди сидять, які тепло, там вони платіжки якісь, рахунки, лічильники.

Я просто звертаю вашу увагу, я не хочу ніякої політики, але те, що ми пішли в режимі меморандумів, і першого, і другого, то це вже є ознака кризи. Ви розумієте, да? Тобто законодавство не працює, і в результаті ми намагаємося якісь поняття, до чогось домовитися. Ми побачимо на кінець опалювального сезону, дай боже, щоб він нормально пройшов, ціну, якою ж ціною це все буде.

Але я повертаюсь все ж таки... І, пане Андрію, це дуже добре, що ви повернули. Я уважно вивчив план роботи нашого комітету. Там у нас на листопад було про стан виконання положень Закону про НКРЕКП. Я вам теж руку простягаю, сьогодні 30 листопада, ми встигаємо перший крок сказати сьогодні, в останній день листопада. Але, мені здається, нам треба проаналізувати два роки роботи регулятора за новим законом, наскільки це ефективно, наскільки це дійсно відповідає вимогам суспільства, наскільки це відповідає нормам Закону про регулятора. Законність, самостійність, компетентність, ефективність, справедливість, неупередженість, відкритість, прозорість, недопущення дискримінації і так далі. Ну, я вважаю, що нам всім треба розглянути це питання, в першу чергу на фоні ось цих скандалів, які сьогодні із преміями, на жаль. Хоча ми попереджали, і я не знаю, чим закінчиться юридичне дослідження. Але те, що це не було дуже моральним кроком - за високоінтелектуальну роботу виплачувати собі премію на фоні збитків колосальних всіх ліцензіатів, я точно по-людськи я в цьому переконаний.

Так само я не дуже задоволений, пане Валерію, вірніше, абсолютно

незадоволений тим, що на мої запити неодноразові стосовно того, що ж відбулося в серпні на початку, коли спочатку ви пішли з посади голови НКРЕКП і там прийшла пані Бабій, а потім через 3-4 дні вона пішла з посади голови НКРЕКП і ви прийшли знову на посаду голови НКРЕКП.

Я не знаю, чи ви – і це питання друге до вас, – чи ви це робили в здоровому, нормальному стані, чи яка от мотивація була, що за цим стоїть? Як на мене, це абсолютно довіри до регулятора, який займає принципове, ключове місце на ринку... До речі, я з паном Президентом повністю погоджуюсь, коли він каже: в цій ситуації має ж бути арбітр такий. І, як на мене, цим арбітром мав би бути НКРЕКП.

Тому дуже багато питань. І третє питання - це, безумовно, не буду повторюватися, це пані Вікторія його сформулювала. Як так сталося, що буквально от прийшов Гарантований покупець, там новий директор на два тижні, знов обвалили ціну на ринку, знов проблеми, знов... Воно все якось свідчить про те, що недолуге регулювання.

Я не хочу висновків ніяких давати. Я вважаю, що нам треба дослідити це, правильно? Це ж наш профільний закон. Хоча ви й дуже незалежні, але не можна бути незалежним у країні від здорового глузду і від економіки, від того, що відбувається.

Тому я пропоную, пане Андрій, якщо ви не заперечуєте, все ж таки проаналізувати дії згідно з нашим планом і вийти буквально цього року на якесь спеціальне, спеціалізоване таке наше засідання стосовно аналізу роботи регулятора згідно з законом, який ми прийняли з вами два роки тому, в кінці грудня 19-го року.

Дякую. А питання я вам задав, пане Валерій. Це було... *(Не чути)* рішення кадрове оце, ротація це була. Що за цим стоїть, як нам відноситися до цього? Три питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там було у вас три питання. Ротація. Що ще? Гроші "Гарпоку", я так поняв, вони всі цікавлять.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, мене не цікавить. Я, дивіться, перше. Ви завтра збираєтесь затверджувати тариф для Укренерго. Я дуже уважно читав меморандум з МВФ, який підписали чотири людини, починаючи з Президента, стосовно обов'язків України саме по цьому, де вона, ну, бере, підтверджує це. Чи відповідатиме ваше рішення цьому меморандуму? Бо ви незалежні, але це меморандум України.

Друге – це кадрова ротація. Чим вона була викликана і як ви до цього відноситеся?

І третє. Як швидко ви збираєтесь перевірити причини провалу цього ринку, буквально, коли обвалилася ціна на... В разгар проблеми і кризи з вугіллям обвалилася ціна на РДН.

ТАРАСЮК В.В. На третє питання вже відповідав Вікторії.

Стосовно ротацій. Наші рішення публічні, вони вивішуються на сайті. Воно все вивішено було. І, так, дійсно в серпні місяці була дообрана Ольга Бабій головою, потім був обраний я головою. Це все висвітлено, все на сайті. Рішення приймається колегіально на таємному засіданні. Аргументація кожного з членів комісії - це можете запитувати окремо у кожного.

Далі, стосовно... я не знаю, аналізу роботи. Дивіться, я від себе тільки одне хочу сказати, що я точно відкритий...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ТАРАСЮК В.В. А, о'кей. Я просто кажу зі свого боку, як буде повне сприяння. Я завжди спілкуюся з депутатами по всім питанням. До речі, до вас, Олексій Юрійович, я до першого до вас приїхав після мого обрання також спілкуватися. І налаштований і далі співпрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

У мене питання... Я бачу вашу руку, зараз до вас теж дійде.

У мене питання дуже такі, точкові і конкретні. От до всіх представників генерації.

Дмитро Володимирович, ви на сьогоднішній день продаєте електроенергію з прив'язкою до цін РДН? Бо це питання сьогодні піднімалося як дуже актуальне. Я хочу для себе зрозуміти. Це тому воно важливе і болюче, тому що ви продає з прив'язкою до цін РДН?

САХАРУК Д.В. Про який сегмент питаєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, про той сегмент, де електроенергія з вашої групи виходить до когось, хто є за периметром вашої групи.

САХАРУК Д.В. Ну, у більшості випадків так, тому що на інших умовах клієнти працювати не хочуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Укргідроенерго, з прив'язкою до РДН продаєте чи в фіксованих цінах?

_____ . Ми - да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас, мабуть, аукціони, тому у вас точно немає прив'язки.

_____ . І на РДН ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або на РДН, а якщо ви через аукціони, то без прив'язки до РДН?

_____ . Без прив'язки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без прив'язки.

Едуард Миколайович?

_____ . Фиксированные цены.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Едуард Миколайович?

БОНДАРЕНКО Е.М. Мы продаем свою электроэнергию с привязкой к РДН. Это цена, сегодня, которая формируется на рынке нашими всеми потребителями. Как бы продаем на аукционах, и это цена фиксированная, но наши трейдера, которые участвуют в этих покупках, все равно потом имеют продажи с привязкой к РДН.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____ . Те ж саме у нас, Андрій Михайлович. Генерація продає...*(Не чути)* по аукціонам, а трейдери по прив'язці до РДН.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу просто нагадати, що літом, коли ми приймали Закон 3508-д, ми заборонили продаж електроенергії з прив'язкою до РДН. І в договорі має бути вказана фіксована ціна. Ну, якщо ви продаєте з прив'язкою до РДН, тільки що ви зізналися в порушенні закону. Це по-перше.

По-друге, для чого ви це робите? РДН – це маленький сегмент ринку. І коли ви прив'язуєтесь до нього, то ви прив'язуєтесь до *(Не чути)*... сегменту ринку. Ми ж це в законі тому і прописували, щоб не було тих от прив'язок до РДН, щоб ми могли просто укласти.... От там Гарантований покупець, Енергоатом, Центренерго, Укргідроенерго продають без прив'язки до РДН.

_____ . Я поясню, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

_____ . Ви зараз говорите про генерацію, які є ліцензіатами і діють відповідно до ліцензованих умов. Так от, я вам доповідаю, що ліцензіати групи ДТЕК продають відповідно до закону. Тобто, якщо ми говоримо про продаж ТЕО генерації за аукціонами, то продаж відбувається не з прив'язкою до РДН, а за фіксованою ціною, яка складається за результатами аукціону. Так продається вся генерація, від атомної до гідро. Всі продають за таким принципом.

Коли я вам говорив, що ми продаємо за РДН, я говорив про ту частину бізнесу, який займається продажем електроенергії кінцевим споживачам. Кінцеві споживачі, вони є тими, хто диктує для нас ціноутворення на ринку. Якщо ви зараз прийдете, скажімо, і запропонуєте клієнту, конкретному заводу, чи тому, чи іншому, електроенергію за фіксованою ціною, то у 95 відсотках вони скажуть: ні, ми готові купувати у вас електроенергію лише з прив'язкою до РДН. Зараз відбувається торгівля РДН мінус якийсь відсоток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____ . Тому закон, про який ви згадали, ми виконуємо, і всі решта виконуємо. Якщо б не виконували, було б порушення ліцензійних умов. А ринок диктує те, що диктує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, я зрозумів. Але тоді означає, що ціна РДН для генерації значення не має, тому що генерація продає без прив'язки до РДН, ми ж тут як генеруюча компанія зібралися.

_____ . В тій частині, яка стосується двосторонніх

договорів, так; а в тій частині, яка стосується ринку "на добу наперед", внутрішньодобового ринку, балансуючого ринку, ціна РДН має критичне значення, а це є половина електроенергії, чи 40 відсотків, не менше.

_____. Андрій Михайлович, ще хотілося б додати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. А чому ви аж 40 відсотків продаєте на РДН, коли закон говорить, що виставляти потрібно заявки там не менше 10 відсотків? 40 відсотків це ваш комерційний вибір? А чому так?

_____. Це є мінімальний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 - мінімальний. Я питаю, а ви продаєте в чотири рази більше, ніж того вимагає закон, а чому так?

_____. Не менше ніж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно. Тобто ваш вибір, щоб продати аж 40 відсотків, не 10, а 40, на РДН, де є погана ціна, де ціна може бути часом волатильна там і якась спекулятивна.

_____. Я зрозумів питання. Весь обсяг, який можна продати на двосторонніх договорах, які споживаються ринком, продається на ринку двосторонніх договорів за результатами аукціонів відповідно до закону. Сто відсотків електроенергії виставляється і продається. Все те, що не купується, відповідно до закону, потрібно виходити на РДН, або, якщо там є небаланси, на інші, на балансуєчий ринок. Фізично неможливо продати електроенергію, яка виробляється за командою диспетчера для того, щоб працювати на балансуєчому ринку, наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ще скажіть. І ви ще говорили, що заявки по 10 копійок виставляє Гарантований покупець і імпортер. Запитання з подвохом: а звідки у вас ця інформація, якщо це закрита, інсайдерська інформація, її ніхто не може знати? В тому суть функціонування ринку. Ні, головне - хто продає, як це узнати, хто саме продає? Ціну-то видно, а хто там продає, як це взнати?

_____. Ні, ми не знаємо ціну, ми бачимо ціну на ринку, вона складається просто такою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви говорили, хто заявки виставляє.

_____. Якщо ціноутворююча заявка, якщо фінальна ціна - 1 копійка, то хто цю заявку подає? Хто подає заявки вночі? Подають ті, хто виробляють базу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Енергоатом, наприклад?

_____. Я у страшному сні не можу собі уявити, що Енергоатом подає заявку по 1 копійці.

_____. Мы не продаем ниже себестоимости нашего...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна ще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу закінчити.

Дивіться, ми в законі спеціально прописали, це важлива річ, тому що ви знову приходите і кажете: щось там не так з РДН і щось треба міняти, якось втручатися в ринок. Зрозуміло, що коли продавці є з низькими маржинальними затратами ціноутворюючими, тоді буде низька ціна. Це

очевидно, і всі, в кого низькі маржинальні затрати, вони будуть виставлятися нижче. І вночі виникла така ситуація, навіть профіцит є вночі. Але норма закону, ця наша, яку ми прийняли, хіба вона стосується лише генерації, вона не стосується всіх учасників ринку, що має бути фіксована ціна?

_____. На українських енергетичних біржах, щоб там не було ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, обов'язок, щоб не було формули, а була лише фіксована ціна, яка в цифрі виражається, стосується лише генерації чи всіх учасників ринку?

_____. Це всіх, хто продають електричну енергію на біржі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ми просто як би в цій ситуації ми хочемо вам допомогти, для того щоб ринок не був прив'язаний до цього РДН. Тому що РДН – це дуже поганий індикатив. І я думаю, що учасники ринку теж мають робити ті ж самі кроки. Тому що, давайте чесно, якщо є в ДТЕК покупець "Метінвест", ви точно можете провести між собою переговори, встановити якусь ціну, на яку згодні сторони, не прив'язуватись до РДН - і не мати оцих всіх проблем ні з нами, ні з РДН, і нічого від нас не хотіти. Просто ринкова ціна, яка є прийнятною для обох сторін. Я не бачу причин, чому компанія ДТЕК і її крупні споживачі не можуть перейти на таке фіксоване ціноутворення.

_____. У нас близько 3 тисяч споживачів, якщо говорити про крупних, ми задаємо кожен місяць питання кожному з них, проводимо переговори, перемовини. І я вас інформую, що зараз лише 5 відсотків клієнтів, які погоджуються укласти договори за фіксованою ціною, здебільшого це маленькі або середні клієнти. А всі великі споживачі, без

виключення, за сегментом бізнесу, за сегментом ринку, вони на сьогодні ще вимагають від нас ціни з прив'язкою до...

Я хочу вірити в те, що ця тенденція зміниться. Я хочу вірити в те, що кроки, які робить регулятор для того, щоб наблизити ринок до дерегульованого ринку, я вважаю це правильним, змусять з економічної точки зору, клієнтів переходити на фіксовану ціну для того, щоб зафіксувати свої втрати в період високих цін або отримати вигоду в період низьких цін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Отут ми стали свідками такої квінтесенції чудової дискусії, і я припускаю, дійсно, що це дуже складний ринок, що там є інтереси у кожного гравця цього ринку. Це абсолютно зрозуміло, що продавець на будь-якому ринку хоче продати дорожче, а покупець має продати дешевше, мають просто працювати правила. І я тому, якщо дозволите, сформулюю от головне питання.

Наше з вами завдання як депутатів - в першу чергу контролювати, як дотримуються наші закони, які ми приймаємо, де вони працюють, де не працюють. Я ж так розумію, що для цього створено функціонал регулятора, вони там члени поважні, шість їх там, гонорари великі, премії. І вони мають бути абсолютно незалежними, неупередженими, професійними і розбирати такі ситуації. Правильно я розумію? Якщо є порушення правил роботи ринку, то регулятор мусить мати повноваження покарати, або разом з Антимонопольним комітетом там, де це його стосується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, кого?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Того, хто порушує правила. Як ринок по-іншому,

Ввн же не може працювати. Ми весь час... Два роки ми чуємо весь час тут якісь там дискусії, але це ж повністю повноваження регулятора. І я сприймаю, що це нормально, хоча навіть ми йому гіперповноваження дали. Але знов-таки ми повертаємося до того, що тоді вимоги до в першу чергу членів НКРЕКП мають бути колосальними. Це мають бути кришталево чесні, моральні люди. Вони, вибачте, не можуть сидіти в ресторанах і їсти з представниками компаній генеруючих, умовно. От пан Михайло, бачите, він такий... серйозний аргумент. Це серйозний, це вже для заяви дійсно, я не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так Єфімов – народний депутат.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, дивіться, він народний депутат, тільки на останньому засіданні комітету якимось так виявилось, що і ви навіть не побачили: ви в нього допитували плани Донбасенерго по накопиченню вугілля і він вам звітував від Донбасенерго. Ви трошки забули це.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Андрій Михайлович, волосся дибом стане, коли стане відомо, що ви там в ресторані говорили...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Нічого, так бува, так бува. Просто для довідки: ви мусите знати, що один член нацкомісії навіть не може ні з ким зустрічатися, вони тільки парою можуть ходити, коли перемовини ведуть з якимось там ліцензіатом. Це вам на майбутнє, розумієте. Це там дуже жорстко, і воно в Європі працює, а у нас дуже вільно.

Я стаю в чергу о 10-й годині виступити на засіданні НКРЕКП, вони починають в 12:30, вони три рази переносять, вальяжно щось там, дають, не дають слова. Я не знаю, чи такий регулятор потрібний країні, чи ні, але результати на табло. Всі пересварилися, війна вже політична на цьому плані, економічна. Всі в збитках, всі, майже катастрофічна ситуація. Ми пускаємо

імпорт, і в цей же час і розраховуємо, що зробити для вугілля українського. Вибачте, ми не заплуталися трошки тут?

Тому наполягаю, для того, щоб заспокоїтися, нам треба з вами забезпечити країну незалежним, незаангажованим, порядним, професійним регулятором. Це зніме 99 відсотків проблем на цьому, і на енергоринку, і на інших ринках, які він сьогодні регулює. Це моя конструктивно пропозиція в цьому контексті. Можете не відповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж не питання? Чи питання?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це до вас пропозиція - звернути увагу на ту проблему, яка вже два роки добиває енергетику, комуналку вже добила, а ви скинули все це на місця, розумієте? Теплокомуненерго довели до цього і скинули на місця – розбирайтеся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Ігор Григорович, у вас ще було питання. Прошу.

СИРОТА І.Г. Да, у мене є побажання. Ми працюємо, основний наш сегмент – це, звичайно, допослуги на балансуєчому ринку. Я вважаю, що на сьогоднішній день НЕК "Укренерго" в цьому сегменті недофінансоване. На сьогоднішній день заборгованість перед Укргідроенерго – 5,5 мільярда за 2021 рік. Плюс ще до кінця року це буде 6 мільярдів. Ми не можемо заходити на наступний рік з таким... 5,5-6 мільярдів у нас буде на балансуєчому ринку.

Тому я прошу, і, звичайно, звертаюся і до регулятора, і до всіх членів ринку, що ми повинні забезпечити НЕК "Укренерго" на цьому сегменті. Тому що там заборгованість на сьогоднішній день 11 мільярдів, 6 мільярдів – це Укргідроенерго. Це наше основне завдання – працювати на цьому ринку. Якщо не буде розрахунку, це буде вводити компанію в боргові зобов'язання.

Тим більше, що ми тільки на перший квартал, у нас тільки перші чотири місяці на ПСО покладено 5 мільярдів, які Мінекономіки... *(Не чути)* не пропускає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви пропонуєте?

СИРОТА І.Г. Я пропоную, щоби ми забезпечили Укренерго тарифами, які повинні забезпечити фінансування на балансуєчому ринку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конкретніше: щоби для Укренерго підняли... *(Шум у залі)*

СИРОТА І.Г. Укренерго, звичайно, аякже. У нього ж немає коштів, він фінансово не збалансований.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Енергоатом пропонує не піднімати, а ви пропонуєте піднімати. Всі мають свою позицію.

Думаю, що тут треба приймати те рішення, яке є об'єктивне, збалансоване, справедливе. І, я так розумію, у вас завтра має бути чи проект рішення, чи рішення з цього приводу.

Чи є ще в когось якісь запитання? Прошу. Юрій, прошу.

_____. Вибачте, я просто хотів підсумувати.

Спочатку, скажімо, підняти це питання, і, в принципі, майже всі учасники ринку підтвердили, що це для них теж нагальне питання, а саме врегулювання старої заборгованості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саме що?

_____. Врегулювання старої заборгованості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, щоб ми не тратили час і не починали кожен про своє. Це не має відношення до проходження цієї зими, тому що в грудні і січні це заборгованість врегульована не буде. Ми це розуміємо.

У нас є тема сьогоднішньої розмови - давайте ми якось будемо її дотримуватись, тому що я можу ще якийсь анекдот розказати, ще щось цікаве розказати.

_____. Андрій Михайлович, я не смішний анекдот скажу. У нас є судовий позов з Енергоатомом на 11,5 мільярда. Вони нарахували 8 мільярдів штрафних санкцій. Якщо ми якось не врегулюємо це питання, то ми будемо мати ще на 8 мільярдів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як ви пропонуєте це все врегулювати?

_____. Є два законопроекти. Один пройшов перше читання, другий вже винесений був кілька разів на перше читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який законопроект, яким комітетом?

_____. Значить, 2390 і 5859.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який комітет 2390?

_____. 2390, він вже пройшов комітет, і 5859 теж пройшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який комітет 2390, третій раз питаю? Який комітет інший законопроект, який ви називаєте?

_____. Значить 5859 – це податковий. І, я не пам'ятаю

просто, як називається комітет, який розглядав процедури... Кодекс по процедурам банкрутства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Економічний комітет.

_____. Економічний, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вам в контексті цього питання потрібен той законопроект, який пройшов економічний комітет, а не той, який податковий?

_____. Першочергово так, і він саме готовий.

Дякую.

МОРОЗ В.В. Я рівно два слова к замміністра енергетики. Я хочу сказати, щоб зовсім не зупинились сьогодні шахти, підкажіть Прем'єр-міністру, ця Постанова 760, вона зовсім не сприяє тому, що будуть розвиватися шахти. Ми ж зупинимо шахти. Те, що я кажу, що зовсім не зможемо добувати вугілля.

Як ці 80 відсотків віддавати на зарплату, а 20 на оснащення шахт? Вони не можуть пройти вже в шахти, взагалі лаву... *(Не чути)* Підкажіть, будь ласка, люди добрі! Вугілля немає, зараз шахти стануть. 760 постанова. Михайло Якович, я ж кажу, ви ж всі розумієте, вугільщики, всі розумієте, ... гвоздя не можуть на шахти зараз купити, ні креплень, нічого не можуть зробити

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, про шахти. От враховуючи те, що ціна вугілля виросла, чи планується зростання заробітних плат шахтарів як в державних шахтах, так і в приватних шахтах з 1 січня? Є якась інформація?

_____ . У нас є заборгованість по заробітним платам. Ми також... Ну, хотів би попросити, може, Комітет ПЕК, щоб допомогли у внесенні змін до бюджету 2021 року. Ми вже зверталися на комітет Арістова, і депутати особисто звертались, щодо необхідності додаткового фінансування пів мільярда гривень, яке дасть можливість покрити заборгованість по заробітній платі.

_____ . Про зарплати - це ж слухне питання.

_____ . Питання зміни заробітних плат поки не піднімалось, оскільки у нас є заборгованість по діючій заробітній платі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Володимирович, у вас ситуація як?

САХАРУК Д.В. У нас так, як 16 років підряд. Кожен рік після проведення оцінки по року ми піднімаємо заробітну плату з 1 квітня кожного року. Це буде в 17-й раз зроблено в наступному році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Едуард Миколайович.

БОНДАРЕНКО Е.М. Ну, зарплату шахтарям платять шахти. На нашому підприємстві зарплати підвищуються кожен рік.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Те, що ви підвищуєте, у вас два місяці заборгованість по зарплаті. Ну, давайте не будемо...

БОНДАРЕНКО Е.М. *(Не чути)*... наших поставщиков, то, о чем вы говорите, шахта "Новогородовка", то там, действительно, есть задолженность по зарплате. Сегодня эта задолженность сокращается. Связана она была с

тем, что генерирующие предприятия в летний период были в банкротном практически состоянии, были вымыты все оборотные средства, то есть мы работали в убыток. Это, естественно, сказалось на шахтерах. Сегодня мы говорим о том, что тарифы должны быть такие, чтобы мы рассчитывались за уголь и соответственно шахты получали зарплату.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Ви хочете сказати, що якщо хтось скаже в роті солодко - солодко не стане. Є законопроект в авторстві Вікторії Гриб, співавтори: Кучеренко, Наливайченко, Мороз і я, співавтори...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви можете, щоб ми по черзі говорили?

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Цей законопроект зроблений на розрахунках Міністерства енергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще одне таке питання, один коментар. Ринок буває такий ось складний механізм, але в ньому теж треба працювати правильно. Ви от розумієте, не знаю, Енергоатом, теплова генерація, ви розумієте, що в нас в травні може бути знову як би профіцит електроенергії, знову ви будете говорити, що ціна знижується, якщо профіцит не буде знижуватися. І з точки зору ремонтів генерації найкраще всім планувати так, щоб в ремонт йти десь там в квітні, а повертатися в червні, перед літнім піком. Я, наскільки розумію, в Енергоатому буде цього року так вибудована ремонтна кампанія, так?

І я би хотів саме до теплової генерації звернутися теж, щоб ви як би... я думаю, що ви цей момент розумієте. Просто минулого разу наприклад Донбасенерго повернувся в роботу десь в квітні місяці, по закінченню опалювального сезону, і в травні попав в профіцит, і потім оці всі проблеми.

Якщо можна, просто два слова про ремонтну кампанію саме Енергоатому. коли вона планується і скільки блоків виводиться в ремонт

весною?

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Доброго дня, чи вечора вже. Остаповець, технічний директор.

Значить, якщо брати ремонтну кампанію, вона буде відбуватися відповідно до того балансу, який затверджений Міненерго, відповідно до того графіку, який ми запланували.

Якщо говорити про цей рік, на сьогоднішній день, як вже говорили, 14 енергоблоків в роботі з сьогоднішнього дня, сьогодні о 12-й годині 24 хвилини підключили до мережі блок № 2 Запорізької атомної електростанції. В період з грудня до лютого ми так будемо працювати, а з лютого, буде період в лютому місяці, коли ми будемо працювати 15-им енергоблоком. Планові попередження і ремонти узгоджені всі на відповідній комісії, яка проходила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, скільки ремонтів блоків йде весною? Ви ж пам'ятаєте питання? Ну, можна ж коротко і по суті.

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Весною, в який період конкретно?

_____ . Якщо брати з березня місяця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Березень, квітень, травень.

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Значить, запорізький перший блок, другий блок... Вибачте, перший блок запорізький, третій блок Запорізький, жужноукраїнський енергоблок, рівненський перший і хмельницький другий. Шість енергоблоків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шість енергоблоків. Це вони в березні-квітні йдуть в

ремонт. Залишається в роботі дев'ять блоків.

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Почергово, да. Почергово будуть виходити, одні будуть входити в ремонт, другі будуть виходити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто скільки буде працюючих блоків в квітні-травні, працюючих?

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Дев'ять блоків. Вісім блоків буде працюючих будуть один період - в квітні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів.

_____. *(Не чути)*

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Ну, правильно. Ну, я маю на увазі, що по черзі виводитись будуть в ремонті відповідно до того графіку. Один блок буде пускатись, наступний буде виводитись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, це означає, що вони будуть виводитись почергово, але будуть в ремонтах всі одночасно, всі шість блоків.

ОСТАПОВЕЦЬ О.А. Шість одночасно в ремонті з послідуочим виведенням інших блоків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Ще є у нас якісь запитання? Прошу. Включений мікрофон?

_____. Дякую.

Сьогодні, я кажу, цілим рядом народних депутатів озвучувалась цілком

слухна, на мій погляд, моніторинг пропозиція – структурувати дискусію в частині компетенції, зокрема, тієї площадки, на якій ми сьогодні забралися.

Якщо ми говоримо про прохання до корпусу народних депутатів, які проблеми потребують врегулювання під куполом цього приміщення, де ми зараз знаходимося, то, власне, в секторі електроенергетики таких питань два. Це врегулювання боргів старого ринку, і сьогодні вже дуже часто звучали, не буду озвучувати цифри вкотре, проблематика боргів ринку балансуєчого.

Насправді питання дуже перегукуються, тому що сформовані вони здебільшого одним і тим самим пулом споживачів. І чому я кажу, що питання має вирішуватись за активної участі народних депутатів.

Якщо ми з вами погоджуємося, наприклад, мабуть, найяскравіший приклад – це "Вода Донбасу", політично відключити цей об'єкт цього споживача неможливо, відповідно, я переконаний, що це повинно вирішуватись не через тариф НЕК Укренерго, а через бюджетне фінансування. І якщо таких споживачів більше, ніж чисто "Вода Донбасу", має бути визначене коло таких споживачів, і відповідно здійснюватись пряме бюджетне фінансування з розумінням, що, з одного боку, держава бере на себе зобов'язання по споживанню, перепрошую, по забезпеченню енергоносіями стабільному такого типу споживачів; з іншого боку, неоплата історична, поточна таких споживачів не повинна призводити до розбалансування роботи ринку.

Якщо в минулій моделі цього ніхто не помічав, тому що воно розмазувалось між усіма учасниками і призводило просто-напросто до не стовідсоткових розрахунків з виробниками, то на сьогоднішній день немає ані ДП "Енергоринок", ані спецрахунку, ані рівного розподілу коштів, які не надходять від такого типу споживачів, відповідно проблема загострюється на стратегічних підприємствах галузі, зокрема НЕК "Укренерго", і відповідно цілий ряд генеруючих компаній, які, з одного боку, надаючи послуги на балансуєчому ринку, забезпечують стабільність роботи енергосистеми; з іншого боку, саме за цю послугу якраз гроші і не отримують.

Тому, власне, оці дві проблематики, мабуть, без вашої участі, без вашої допомоги вирішити неможливо. І якогось вменяемого альтернативного способу, я переконаний, не існує.

І ще один коментар хотів би дати по РДН. Насправді компанії базової генерації, які мають можливість формувати свої торгові стратегії, вони цілком можуть, дійсно, зацентруватись на торгах на ринку двосторонніх договорів, і в такий спосіб змінізувати свої ризики, які спричинені чи ринковими, чи не зовсім ринковими - це вже, так би мовити, дискусійне питання насправді, - але, тим не менше, тими тенденціями, які призвели, наприклад, до провалу нічного РДН. Але мене в цій ситуації більше турбує робота теплоелектроцентралей, тому що, приклавши певні зусилля за, на мій погляд, досить продуктивного діалогу за участю міністерства, регулятора, НЕК "Укренерго" вдалося знайти механізм, яким можна було, чи можна не було, а і є по суті, залучати ці станції до регулювання добового балансу.

Відповідно суть цього механізму зводиться до того, що компанія отримує додаткову премію 2 гривні 50 копійок за роботу в денні години і 0,1 копійки за роботу в нічні години, коли по суті премія, в лапках, виплачується тільки за факт непогашення станції, тому що технологічно неможливо виключатися на ніч і включатися там відповідно на максимальну потужність в ті години, коли системі це необхідно.

Відповідно ці кошти сплачуються з тарифу НЕК "Укренерго" на диспетчеризацію, споживач їх не бачить в кінцевому прайсі, але виробник - ТЕЦ (теплоелектроцентрально) збалансовується виключно за умови адекватної середньозваженої ціни на РДН. Тому що виставляти цю електричну енергію на ринок двосторонніх договорів у них можливості немає. По суті, вони отримують команду на включення за дві доби для того, аби відпрацювати саме диспетчерську потребу перебування цих виробників у балансі. І тому для них якраз ціни, які формуються на РДН, є ключовими. За умови адекватної середньозваженої ціни вони економічно збалансовують через паливну складову свою роботу, а у випадку, коли ця ціна сильно

провалюється, вони не збалансовують.

Я насправді переживаю за те, що на наступному аукціоні, який оголосить НЕК "Укренерго", ці компанії просто можуть не вийти. Тому що, наприклад, для Київтеплоенерго, який має, мабуть, найновіше обладнання і найнижчу собівартість, ми сідали з колегами і рахували якраз саме паливну складову собівартості, і вона складає порядка 5,30-5,40. Тобто за умови, коли електрична енергія продається по середньозваженій ціні з урахуванням тих премій, які я тільки що згадав нижче, значить, для них це чистий збиток, і відповідно вони, я думаю, просто-напросто не вийдуть на наступний аукціон. Що насправді є дуже погано, тому що по режиму роботи, зокрема Київського енерговузла, робота київських ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6 при мінусових температурах є обов'язковою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Сподіваємося, що на грудень ситуація вже буде трошки інакша, тому що скоро ж і попит буде рости. Я так розумію, що на наступному тижні морози вже можуть бути. І якщо буде похолодання, попит буде виростати, то є імовірність того, що і з ростом попиту ціна буде не знижуватися, а зростати.

Окрім того, наскільки я розумію, той імпорт, який є, він ніби в грудні місяці має виходити вже не рівним графіком, а вночі - менше, а вдень - більше. Це теж в принципі більш корисно для енергосистеми. Тому подивимось.

Знову-таки для мене, звичайно, залишається питанням чому так багато електроенергії продають на РДН. Навіть компанія ДТЕК, каже, 40 відсотків своєї електроенергії продає на РДН, генерація. Ну, це дуже дивно.

_____. Андрій Михайлович, я не казав... *(Не чути)* Я казав, що на інших сегментах ринку. Балансуючий ринок теж у нас дуже велику

частку займає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, я зрозумів, о'кей. Це тоді зрозуміло.

І ми би хотіли, звичайно, навіть вже є якийсь індекс РНД, на який також можна дивитися...*(Не чути)* це було б дуже ринково, якби всі контракти там на місяць і довше укладалися не з прив'язкою до РДН і взагалі торгувалися окремо від РДН. Це було б правильно, це було би ринково. Тому будемо дивитися.

Але я, до речі, повністю підтримую, щоби регулятор провів перевірки, і ті, хто здійснюють порушення, в тому числі і порушення закону, який ми прийняли щодо продажу на РДН не більше 10 відсотків, закон, який він не є, але це закон, і він має виконуватися, щоб дійсно були відповідні санкції. Тут однозначно, що має бути якась невідворотність покарання, і закон мають всі виконувати.

Тому сподіваюся, що це також буде фактор, який, скажімо так, більш дисциплінує ринок...

_____ . Всі мають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі однозначно.

Прошу, Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Андрій Михайлович, ви виходили, ви не чули, що я говорив.

В ході нашого засідання, ну, складається враження, що це круглий стіл, високоповажне експертне середовище зібралося для того, щоб обговорити ситуацію в галузі. Ми напрацювали якісь пропозиції? Я їх не бачу.

Склалося таке враження, що Міністерство енергетики – не Міністерство енергетики, воно не задає політику в енергетичному секторі, воно не продукує тих пропозицій, які мають бути. Здавалося б, що Кабінет

Міністрів мав би тут реагувати, посилити міністерство і допомогти нам напрацювати відповідне рішення. Ми ніяких рішень зараз не напрацювали.

Справки, які підготували спеціалісти для нас, Андрій Михайлович, ви ж, мабуть, бачите, що ви нам роздаєте, тут написано, що заборгованість по заробітній платі складає 424 мільйони 79 гривень. Заборгованість по заробітній платі на державних шахтах складає 1 мільярд 650 мільйонів. Навіщо нам, народним депутатам, ви роздаєте неправдиву інформацію? І ви при цьому говорите: а чи можна шахтарям підняти зарплату? А заборгованість у 3-4 місяці? А в людей світло відрізана, електроенергія, вони не сплатили за комунальні платежі.

Тому треба уважно відноситись до підготовки матеріалів. І тоді, можливо, на іншому рівні буде проведено наше засідання. І прошу наступний раз при такому відповідальному засіданні, воно надзвичайно важливе, не покидати засідання. Ми до нього дуже довго готувалися - півтора місяці.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі за інструктаж. Будемо виконувати.

Чи є ще якісь запитання? Немає? Все, тоді всім дякую за роботу. До побачення, і на зв'язку.